ہڑدےئی نوشکے تلار

ABC Certified

Phone: 081-2827824

Fax 081-2827825

سے شنبے 26اپریل2022ء 24 رمضان المبارک 1443ھ پنہ غاک:04 سال:17 تاک 293

براہوئی زبان اٹ شینک مروک آولیکو ہڑدےئی اخبار

نہاد:05روپئی

www.talarbrahui.com http://www.facebook.com/talarpub talarpub@gmail.com

2 آئی ایم ایف تون معاہدہ، الس نا انت مرو؟ ...... شونگال

2 دریہو تحقیقی وتنقیدی جاچ ...... غمخوار حیات

3 ادب نا خزم آک ...... ایم عمر جان

لوڈشیڈنگ نا پی ٹی آئی حکومت مون ءِ تن چیفنے تے شہباز شریف

نواز شریف تینا دور حکومت اٹی لوڈشیڈنگ ءِ چٹفیسس، پی ٹی آئی حکومت وخت آ ایندھن نا بست وبندکتو، ناکارہ پاور پلانٹ آتا کمک اٹ کبین بجلی ودی کننگ آن الس آماہانہ 100 ارب روپئی نا باریم تمنگ ءِ، وزیر اعظم

2013ء اٹی بھلو لوڈشیڈنگ اس لس، ن لیگ نا حکومت پاور بحران نا مون ءِ تورے، سخت انگا وخت اٹ کاریم کروئی تمک، الس ءِ داخواری تیان کشنہ، شہباز شریف تینے خادم پاکستان پاہک، ڈاکٹر مصدق ملک نا پریس کانفرنس

اسلام آباد (اے پی پی/ آن لائن) وزیراعظم شہبازشریف پارینے کہ ملک اٹی ساڑی لوڈ شیڈنگ پی ٹی آئی حکومت نا سوب آن ءِ، ہرادے نن جوان کننگ نا کوشست کننگ اُن، دا ویل ءِ الیسر کینہ۔ راجی رابطہ نا ویب سائٹ ٹوئٹر آ تینا ٹویٹ اٹی وزیراعظم شہباز شریف پارینے کہ نواز شریف تینا 5 سال انا دور حکومت اٹی ملک آن بدترین لوڈشیڈنگ ءِ چٹفیسس۔ او پارے پی ٹی آئی نا حکومت نئے تو وخت آ ایندھن ہلک ونئے پاور پلانٹ آتے جوڑ جاڑ کرفے، ساڑی آ لوڈشیڈنگ ہندا سوب آن ءِ۔ ناکارہ پاور پلانٹ آتا کمک اٹ کبین بجلی ودی کننگ آن الس آ ماہانہ 100 ارب روپئی نا باریم تمنگ ءِ۔ نن دا حالیت آتون مون تننگ اُن۔ داکان بیدس مسلم لیگ ن نا سینئر ڈاکٹر مصدق ملک پارینے کہ داسکان نم پیشن نا سازش نا ہیت آتے بنگوسرے اینو ای تہہ انا سازش نا ہیت کیوہ' 2013 ٹی ملک اٹ بھاز لوڈشیڈنگ مسکہ' ن لیگ نا حکومت پاور تنگی ءِ چٹفے' ایندھن نا کمتی نا سوب آن چار نیم ہزار میگاواٹ بجلی غیب ءِ دا خیال آتا درشانی ءِ او اسلام آباد اٹ پریس کانفرنس ناوخت آ کرے' او داہم پارے کہ میٹینس مفتنگ نا سوب آن 4200 میگاواٹ بجلی ودی مفتنگ اٹی ءِ 2 ہزار میگاواٹ نا کارخانہ غاک شیڈولڈ بندمتنگ آتو' تدوک آ حکومت نا نابودی نا سوب آن یانزدہ ہزار میگاواٹ بجلی سسٹم آن پیش تمانے فرنس آئل، ڈیزل وایل این جی وخت آ ہلتنگو' دادے ہموتہ انا سازش ہراتدوک آ حکومت نا نابودی نا سوب آن ءِ او دا ہم پارے کہ تدوک آ حکومت اٹ ڈالر نا مون اٹ روپئی 80 روپئی اسکان تما' روپئی نا نہاد نا کمتی نا سوب آن بجلی نا رداٹ 3 سد ارب روپئی نا باریم الس آ تمنگ اٹی ءِ 2018 ٹی بجلی نا پیداواری خرچ 9.60 روپئی فی یونٹ ئس' اینو بجلی نا پیداواری خرچ 16.20 روپئی فی یونٹ ءِ 2018ٹی بجلی نا فی یونٹ نہاد 13 روپئی آن کم ئس' اینو بجلی نا فی یونٹ نہاد 17 روپئی آن خڑک ءِ ہراکہ تہہ انا سازش اسے دانا زموار دیر ءِ وزیراعظم دا حالیت آتا نوٹس ءِ ہلکنے' فرنس آئل نا پنچ کارگو پلان کننگا نے' ایل این جی نامسہ کارگومئی واسہ کارگو اس جون اکن ہلینہ' بجلی نا نہاد انتئے تے ودانے' 2018ءٹی بجلی نا لوڈشیڈنگ الوٗ پیداواری خرچ نہہ روپئی 60 پیسہ ئس' اینو شانزدہ روپئی بیست پیسہ مسنے' ایندھن نا نہادنا دوراٹ چارروپئی ئس ہرا شش روپئی مسنے۔ ایل این جی نا دا کارگو 24 آن 27 ڈالر فی ایم ایم بی ٹی یو رسینگک' اسہ صحافی اسے نا سوج انا ورندی ءِ ترسا او پارے کہ داسہ الس ءِ بجلی فی یونٹ اخس آ ہلوئی مریکا؟ انت داحالیت آتے ٹی تینٹ مسلم لیگ ن پاسینگک؟ داوخت آ ہرا حالیت آک ءِ او 20 روپئی اسہ یونٹ اسکان تمک' نن کوشست کینہ کہ ہموبجلی نا کارخانہ غاتے چلیفن ہرا فک 40 درسَد نا جاگہ غا 90 آن 100 درسَد بجلی ودی کیر' ہرا بندغ ہم پبلک سروس اٹ بریک اودے مشکل وخت اٹ کاریم کروئی ءِ نن واقعی پاسینگانن ولے نن داڑان پیش تمنہ والس ءِ دا فریشانی تیان کشنہ' مشکل اٹ کاریم کننگ مشکل مریک ولے نن دا امتحان آن پیش تمنہ' مگہ صحافی تیا مشکل وخت بتنے' اوفتے سم اٹ خلنگا' نوکری تیان کشنگا' ولے نم صحافت ءِ الیتورے ہندا خدمت کننگ نا جوزہ ءِ وہندا سوب آن شہباز شریف تینے 'خادم پاکستان' پاہک' حکومت کننگ تعلیمی گو اس اف بلکہ کارکرد نا گواسے۔

وزیراعظم وسیوتیک تینا خڑچ آ عمرہ کیرہ

اسلام آباد (آن لائن) وزیراعظم شہباز شریف 27اپریل آ عمرہ کننگ کن سعودی عرب آہنگ اٹی ءِ، وداردات اوتینا سیوتی جماعت آتا سروک آتے تینا خڑچ آ سعودی عرب آ بتنگ نا سلہ خلکنے۔ دا سلہ مسکوہی صدر آصف زرداری، مریم نواز، مولانا فضل الرحمان، اسلم بھوتانی و ہندا سیوت اٹ اوار نیشنل ڈیموکریٹک موومنٹ نا سروک محسن داوڑ ءِ ہم خلنگا۔ ولے منہ بندغ اس متنگ کیک عمرہ کن ہتنگ کپسہ۔ ولے ہرا بندغ آک کہ عمرہ کن کارہ، اوفتے تینا خڑچ ءِ تینٹ ہرفوئی تمک۔ پک حوالی تیان سما تمانے کہ وزیراعظم شہباز شریف پیپلز پارٹی نا چیئرمین بلاول بھٹو نا تین تون اوار دورہ سعودی عرب وعمرہ نا بختاوری دوئی کننگ کن ڈل اٹ اوار متنگ نا است خواہی درشان کرینے۔ گمانی وڑاٹ بلاول بھٹو بنجائی وزیر نا سوغند ہرفنگ آن پد پاکستان نا وزیر خارجہ نا حیثیت اٹ سعودی عرب آ کاہک۔ ایلوکنڈ آ بلوچستان آن ایم این اے اسلم بھوتانی ءِ ہم دورہ نا سلہ خلنگاسس، ولے اوتینا گٹ متنگ نا سوب آن دا دورہ ٹی اوار متنگ آن بشخنداری کریسس۔

.........اسلام آباد: وزیراعظم شہباز شریف دورہ سعودی عرب نا بابت سجفنگ کن اڈہلوک دیوان نا کماشی ءِ کننگ اٹی ءِ

وزیر اعظم شہباز شریف نا دورہ کوئٹہ غان فائدہ کیک میر ہاشم نوتیزئی

نا غٹ آن بھلا ویل بے گواہ تاءِ، وزیراعظم داڑا دورہ کوئٹہ نا وخت آ جوان ہیت کرے، وزیر مملکت توانائی

کچلاک خضدار سیکشن آ دورویہ روڈ جوڑ کننگ نا بنداوءِ تخنگ بلوچستان نا الس نا بھلو خواست اسے آ عملدرآمد نا بناءِ، بیان

چاغی (اے پی پی) وزیر مملکت توانائی میر محمد ہاشم نوتیزئی پارینے کہ وزیراعظم شہباز شریف نا دورہ کوئٹہ ستا کڑزک ہرانا جوان ءِ اثراس دوئی مریک۔ اوتینا جاری کروک اسہ بیان اسے ٹی پارے کہ وزیراعظم شہباز شریف سردار اختر مینگل نا خواست آ بلوچستان نا دورہ ءِ کرسا مثبت پڑو تیان اومیت ءِ کہ اوفتیا عملدرآمد بنا کننگک۔ او پارے کہ کچلاک خضدار سیکشن آ دورویہ روڈ جوڑ کننگ نا بنداوءِ تخنگ بلوچستان نا الس نا اسہ بھلو خواست اسے آ عملدرآمد نا بناءِ۔ او پارے کہ بلوچستان اٹی بھاز انگا ویل آک ءِ ہرافتیا چکار کننگ نا گرج ءِ ولے دا ویل داتیٹی غٹ آن مونی بے گواہ بندغ آ تا ویل ءِ ہرانا بابت وزیراعظم شہباز شریف دورہ کوئٹہ نا وخت آ جوان ہیت کرے و پارے کہ او دا ویل ءِ تعلقدار ادارہ و کماملدار آتون ہرفک ہنداخاطر آن نئے اومیت ءِ کہ وزیراعظم شہباز شریف بلوچستان نا داسگین ویل ہرا انسانی حق انا ویل ہم ارے ءِ ایسر کننگ نا کوشست کیک۔ او پارے کہ تینا وزارت نا چارج ءِ سنبھالنگ آن پد ای زوت وزارت نا کماملدار آتیان حوال ہلیو وکنا اولیت مریک کہ بلوچستان اٹ بجلی وگیس انا بابت ویل آتے اولیتی بنداو آ ایسر کیوا تتئے کہ ننے دا معلوم ءِ کہ بلوچستان نا گیشتر علاقہ غاتیٹی توانائی نا بابت بھاز انگا ویل آک ساڑی ءِ ہرافتیا چکار کننگ نا گرج ءِ۔ او پارے کہ ننا اولیت حکومت یا وزارت اف بلکن سیاست نا وت بلوچستان و بلوچستان نا الس نا حق آتا دوئی کننگ ءِ ہراڑکن بلوچستان نیشنل پارٹی و اونا قائد سردار اختر مینگل ہر فورم آ توار بڑز کرے ونن مدام تینا مخلوق نا فائدہ غاتے اولیت ترسا اقتدار ءِ ہلتون۔ داسہ ہم اگہ تینا مخلوق نا ویل آتے ایسر کننگ کتون وحکومت نا ہیت ءِ بتوتو نن ہموکینہ ہرا مسکوہی دوراٹی کرین۔

ملک اٹ آئین پاکستان نا درداٹ جمہوری وڑاٹ بدلی الس، عاصم افتخار احمد

پاکستان تینا فائدہ غاتا رکھ ءِ کننگ، ملکی رکھ انا پہی بودتخنگ، اسد مجید قومی سلامتی کمیٹی ءِ بریف کرے، اعلامیہ پاش و پیدوار ءِ، ترجمان دفتر خارجہ

وزیراعظم کشمیری تا روا انگا حق آتے کن جہدانا پارینے، پاکستان اوغانستان اٹی دہشت گردی نا پوسکن آ ریسہ غان چرت اٹ ہنانے، ہفتہ وار بریفنگ

اسلام آباد (آن لائن) ترجمان دفتر خارجہ پی ٹی آئی نا حکومت نا بناٹی ڈوک آ چٹھی ءِ حکومت آن ڈکنگ آن دعوی ءِ دروغ ءِ وبے بنداو گوندسا سفیر اسد مجید آ زوراٹ شاغنگ نا خبر تے ہم دروغ گوندانے و پارینے کہ پاکستان تینا فائدہ غاتا رکھ ءِ کننگ' ملکی رکھ انا پہی بود تخنگ وخت اس کہ قومی سلامتی کمیٹی سازش نا بیانیہ نا نفی ءِ کرینے' آئین پاکستان نا رداٹ ملک اٹ جمہوری بدلی بس' پاکستان ءِ او غانستان اٹ دہشت گردی نا پوسکن آ چرا گرتی ارے وخت اس کہ بھارتی ہندتوا سوچ والا نریندر مودی نا مقبوضہ کشمیر نا دورہ اسہ درواسے ہرانا مذمت ءِ کینہ۔ داخیال آتا درشانی ءِ ترجمان دفتر خارجہ عاصم افتخار ہفتہ وار نیوز بریفنگ نا وخت آ کرے۔ ترجمان دفتر خارجہ غان پانگوک امریکی سازش و چٹھی نا بابت سوج کننگا۔ اسہ سوج اسے نا ورندی ٹی او پارے کہ آئین پاکستان نا رداٹ ملک اٹ جمہوری بدلی بس' وزیراعظم شہباز شریف ءِ کیہی ملک آک مبارکبادی تسر' او پارے کہ وزیراعظم چین، سعودی عرب وترکی نا سروک آتے منت ءِ ہرفے' وزیراعظم کشمیری تا روا انگا جہدانا عزم ءِ کرینے' اوپارے کہ وزیراعظم ہندا ہفتہ ٹی سعودی عرب نا دورہ ءِ کیک او پارے کہ پاکستان تینا سفارت کاری ءِ قومی ملکی فائدہ ناوڑ اٹ برجاتخک' اوپارے کہ پاکستانی سفیر اسد مجید قومی سلامتی کمیٹی ءِ بریف کرے' قومی سلامتی کمیٹی نا اعلامیہ پیدوار ءِ' اسد مجید آ زور شاغنگ نا خبرک بے بنداوءِ' امریکی سفارت کار ءِ قومی سلامتی کمیٹی نا فیصلہ نا رداٹ برانزی چٹھی راہی کننگا' ترجمان دفتر خارجہ پارے کہ اسد مجید پوسکن آ اسائمنٹ آ برسلز اٹی ءِ قومی اسمبلی کمیٹی نا دیوان اٹ درملکی سازش نا پچ ءِ شاہدی اس رسینگتو' سازشی تھیوری کون آ ہیت آک نا سفارت کاری ءِ زہمی کیرہ۔ ترجمان دفتر خارجہ پارے کہ وزیراعظم شہبازشریف کشمیری تا روا انگا جہد انا اعادہ ءِ کرینے۔ پاکستان تینا سفارت کاری ءِ قومی ملکی فائدہ ناوڑ اٹ برجاتخک۔ ترجمان پارے کہ امریکی کانگریس نا باسک الہان عمر کشمیر ولاہور نا دورہ ءِ کرے' امریکی رکن کانگریس کشمیر ناویل ءِ کانگریس اٹ ہرفنگ ناقول کرے' او پارے کہ امریکی کانگریس نا باسک الہان عمر کشمیر ولاہور نا دورہ ءِ کرے۔ امریکی کانگریس نا باسک کشمیر ناویل ءِ کانگریس اٹ ہرفنگ نا قول کرینے۔ او پارے کہ پاکستان کشمیری تا تواجہی ناحق اناخ تفی ءِ کیک۔ اسہ ہفتہ پین 7 کشمیری ءِ شہید کننگا' او پارے کشمیرات عدالت آن چپ کسفنگ نا چرجوئی برجاءِ۔ او پارے کہ بھارت اٹ ہندوتوا سوچ تالان مننگ اٹی ءِ راجھستان اٹ مسلمان تا 40 اُراءِ خاخر تننگا۔ دہلی ٹی مسلمان تے گڑاتے ڈڑفنگا' او پارے کہ پاکستان جہانی برادری آن بھارت نا سخت محاسبہ نا خواست ءِ کیک۔ وزیراعظم زرگزران ءِ سوگو کننگ نا عزم کرینے۔

کوئٹہ ولسبیلہ بلدیاتی حکومت آتا حلقہ بندی ناگڈ یکولڑ 29 مئی آشینک کننگک

اسلام آباد (اے پی پی) الیکشن کمیشن پارینے کہ کوئٹہ ولسبیلہ نا ہندی حکومت آتا حلقہ بندی تا گڈیکولڑ ءِ 29 مئی 2022 آشینک کننگک۔ دوشنبے نادے آ الیکشن کمیشن نا کنڈآن جاری مروک پریس ریلیز اٹی پانگا کہ دالڑ ءِ 29 مئی آشینک کننگک۔

.........اسلام آباد: بنجائی وزیر سائنس وٹیکنالوجی آغا حسن بلوچ پی ایس ڈی پی نا بابت اڈہلوک دیوان نا کماشی ءِ کننگ اٹی ءِ

پیٹرول نا نہاد آتیٹی زُوت دمدستی ودکی مفتنگ ءِ، بنجائی وزیرخزانہ

اسلام آباد (مانیٹرنگ ڈیسک) بنجائی وزیر خزانہ مفتاح اسماعیل پارینے کہ پیٹرول نا نہاد آتیٹی داسکان ودکی مفک۔ الس ءِ گاڈی تا پٹرول ٹینک آتے فل کننگ نا گرج اف۔ جیو نیوز نا پروگرام کیپٹل ٹاک اٹی ہیت وگپ کرسا بنجائی وزیرخزانہ مفتاح اسماعیل نا پانگ ئس کہ الس ءِ گاڈی تا پٹرول ٹینک ءِ فل کننگ نا گرج اف۔ پٹرول نا نہاد اٹ داسکان ودکی نا ارادہ کتنن۔ وزیرخزانہ مفتاح اسماعیل نا پانگ ئس کہ دن ءِ بچ ءِ کا نوداسے ٹی بدلی کتنگک، ہراڑان آئی ایم ایف تون تعلقدار ریک خراب مریر۔ مفتاح اسماعیل نا پانگ ئس کہ اسٹیٹ بینک نا تواجہی نا بل ءِ ریورس کننگ نا بچ ءِ ارادہ اس اف۔ بروک آ سال اسکان آئی ایم ایف نا پروگرام پورو مریک، ولداہرنہ تے۔

حنا ربانی نا بھارتی نیاڑی نا است خواہی نا نوٹس

اسلام آباد (آن لائن) وزیر مملکت خارجہ حنا ربانی کھر پاکستانی اٹی باوہ پیرہ آ اُرا ءِ خننگ نا است خواہی تخوک بھارتی نیاڑی نا اپیل نا نوٹس ءِ ہلک۔ زُوت آتیٹ بھارت اٹی رینا چھبر ورما نی ءِ 89 سال نا نیاڑی اس است خواہی درشان کریس، کہ او تینا 90 می سالگرہ ءِ پاکستان اٹ ساڑی تینا باوہ پیرہ ئی آ اُرا ٹی اڈ تننگ خواہک۔ رینا ورما خواست کریس کہ اودے زُو پاکستان ناویزا تتنگے کہ او کہنگ آن مست تینا باوہ پیرہ ئی اُرا ہرا کہ راولپنڈی ٹی ءِ، اودے خننگ کے۔ بھارتی نیاڑی نا دا خواست سوشل میڈیا غا وائرل مس، تو وزیر مملکت خارجہ حنا ربانی کھر داڑا ردعمل تس۔ حنا ربانی کھر پارے کہ انشاءاللہ! او تینا باوہ پیرہ ئی آ اُرا غا بریک۔

بلوچستان اٹ پوسکن ءِ فرانزک لیب اس جوڑ کننگے، آغا حسن بلوچ

مہالو آن فریشان آ بندغ آتے لاہور نا بھلا فرانزک لیپ آن تینا ٹیسٹ آتے کروئی تمک، دا فتیٹی کیہی ہفتہ لگک

دا آسراتی داسہ بایدے بلوچستان اٹ مرے، بنجائی وزیر سائنس وٹیکنالوجی نا وزارت نا پی ایس ڈی پی نا بابت دیوان آن تران

اسلام آباد (آن لائن) بنجائی وفاقی وزیر برائے سائنس وٹیکنالوجی آغا حسن بلوچ بلوچستان اٹ پوسکن ءِ فرانزک لیب نا جوڑ کننگ نا منظوری ءِ ترسا تعلقدار کماملدار آتے عملدرآمد نا پارت کرینے۔ داخیال آتا درشانی ءِ او وزارت نا رداٹ پی ایس ڈی پی نا ڈٹ آتیا پیشرفت نا باروات بریفنگ نا کماشی ءِ کننگ ناوخت آ کرے' داوخت آ بنجائی وزیر ءِ کل گندوک محکمہ غاتا سروک آتون سیکرٹری برائے سائنس وٹیکنالوجی حمیرا احمد برجاڈٹ و اوفتا پیش رفت نا باروات بریفنگ تس' بنجائی وزیر پارے کہ وزارت چندی گام گیج آتیا کاریم کننگ اٹی ءِ۔ ہرانا سوب آن ننا ملک انا راجی واقتصادی حیثیت ودک' او کل محکمہ غاتا کاریم تاستاءِ کرے وکل صوبہ غاتے ٹی اسہ وڑ شونداری نا پارت ہم کرے او پارت کرے کہ بلوچستان اٹ پوسکن ءِ فرانزک لیب اس جوڑ کننگے تاکہ ہندی بندغ آتون اوار خیبر پختونخوا و سندھ انا خڑک انا علاقہ غاتا بندغ آتے ہم آسراتی فراوان مرے۔ او پارے کہ فریشانی ناگواچی بندغ آتے لاہور نا بھلا فرانزک لیب آن تینا نمونہ غاتے ٹیسٹ کرفنگ کن ہفتہ اسکان سلوئی مریک۔ او پارے کہ سی پیک نا رداٹ ہندی بندغ آتے زیات آن زیات روزگار نا وارخواہی فراوان کننگ کن بلوچستان نا تعلقدار علاقہ غاتے ٹی اسکل ڈویلپمنٹ سینٹر جوڑ کننگ المی ءِ او دا ہیت انا ہم اعادہ ءِ کرے کہ کوئٹہ، جعفرآباد و گوادر اٹ کامسیٹس یونیورسٹی نامسہ پوسکن ءِ کیمپس، ہرا مہالو منظور مسنو اوفتے اولیتی بنداو آ جوڑ کننگے تاکہ پوسکن و بڑزکو تعلیم نا آسراتیک فراوان کننگ مریر و سائنس نا شخ اٹ تعلیم نا آب ءِ بڑزا کننگ مرے ہراڑان خاص وڑاٹ بلوچستان نا بندغ آتے راجی و اقتصادی شونداری مریک۔ داوخت آ بنجائی وزیر سائنس ٹیلنٹ فارمنگ اسکیم نا کمک اٹ بلوچستان نا بندغ آتے آب اٹو تعلیم تننگ و کوئٹہ، پشین وقلعہ سیف اللہ نامسہ اسکول ءِ STEM پروگرام اٹ اپ گریڈ کننگ کن وزارت نا کوشست آتا ستاءِ کرے۔

پی ٹی آئی فارن فنڈنگ کیس، فیصلہ 30 دے ٹی کننگ نا پرمان پلیٹی

الیکشن کمیشن پی ٹی آئی نا برخلاف کارروائی کننگ ناوخت آ کنڈ ہلنگ اٹی ءِ، وکیل پی ٹی آئی

اگہ اسکروٹنی کمیٹی پارے کہ دستاویز آک پک ءِ افس تو داسہ کارروائی امر چلینگ انگ ءِ، عدالت

اسلام آباد (آن لائن) اسلام آباد ہائیکورٹ پی ٹی آئی فارن فنڈنگ کیس انا فیصلہ ءِ 30 دے اٹ کننگ نا عدالتی پرمان ءِ معطل کرے' چیف جسٹس اطہر من اللہ وجسٹس بابر ستار آ ساڑی ڈویژن بینچ سنگل بینچ انا فیصلہ ءِ معطل کرینے۔ پی ٹی آئی جسٹس محسن اختر کیانی نا فیصلہ نا برخلاف انٹرا کورٹ اپیل دائر کریس۔ پی ٹی آئی نا کنڈ آن وکیل شاہ خاور ایڈوکیٹ اسلام آباد ہائیکورٹ اٹ پیش مس و پارے کہ سکروٹنی کمیٹی نا رپورٹ ءِ الیکشن کمیشن آف پاکستان ءِ پیش کننگا' عدالت ریمارکس تس کہ ہراتم اسکروٹنی کمیٹی پارے دستاویز آک پک متنگ کپسہ تو گڑا انت کارروائی متنگ اٹی ءِ؟ قانون دادے کہ الیکشن کمیشن ہر سال سیاسی جماعت آتا اکاؤنٹس نا اسکروٹنی ءِ کیک۔ چیف جسٹس اطہر من اللہ ریمارکس تس کہ کانودنا رداٹ ممنوعہ فنڈنگ ءِ ضبط کننگ مریک' الیکشن کمیشن اسکروٹنی کمیٹی نا رپورٹ آن پد داسہ انت کننگ اٹی ءِ؟ شاہ خاور ایڈوکیٹ عدالت ءِ پارے کہ سنگل بینچ ہرا فیصلہ ءِ کرے او ٹی سخت ریمارکس کاریم اٹ اتنگا' داکان مست تدوک آ دے اسلام آباد ہائیکورٹ اٹ پاکستان تحریک انصاف نا ممنوعہ فنڈنگ کیس اٹ الیکشن کمیشن آ گمانی کنڈ ہلنگ نا دوبہ نا درخواست نا سماعت ءِ کرے' درخواست اٹ 17 سیاسی جماعت آتا برخلاف کیس تا فیصلہ ءِ اسہ ٹوا ٹ کننگ نا خواست کننگانے۔ پی ٹی آئی نا درخواست اٹ پانگانے الیکشن کمیشن ءِ پارت کننگے' پی ٹی آئی تون ہلنڈ ہلوک رویہ تینائی کننگپ۔ عدالت پی ٹی آئی درخواست ءِ انٹرا کورٹ اپیل تون اوار کرسا سماعت نا فیصلہ ءِ کرے۔ پی ٹی آئی نا راہشون عامر کیانی وکیل انور منصور خان و شاہ خاور ایڈووکیٹ نا کمک اٹ درخواست جمع کرفیس' ہراٹی موقف تینائی کننگاسس کہ الیکشن کمیشن پی ٹی آئی نا برخلاف کارروائی کننگ ناوخت آ کنڈ ہلنگ اٹی ءِ۔ درخواست اٹ پانگانے کہ الیکشن کمیشن پی ٹی آئی اکاؤنٹس آ نبار 17 سیاسی جماعت آتا اکاؤنٹ آتا اسکروٹنی آن نمن ءِ الیکشن کمیشن نا رویہ غان پی ٹی آئی زہمی پارٹی ءِ' عدالت سوج کرے گڑا دا سوج ءِ نی انٹرا کورٹ اپیل اٹ چست کتویس؟ ہمو خواست اینو ہم لگوک ءِ۔ عدالت پاریس کہ انٹرا کورٹ اپیل ءِ ڈویژن بینچ بنگ اٹی ءِ وا اینو سماعت کن فکس ءِ۔

ملکی سروک آتا کنڈ آن ٹیکی بندغ آتے آ خا مملکت ءِ ملک، حافظ حمد اللہ

اسلام آباد (آن لائن) پی ڈی ایم نا ترجمان حافظ حمد اللہ پارینے کہ توشہ خانہ کن ملکی سروک آتا کنڈ آن ٹیکی شخصیت یا بندغ آتا پن آ آخا مملکت آتے تننگک۔ داٹیکی ریاست وقوم انا امانت وملکیت مریک۔ تینا بیان اٹی او پارے کہ عمران نیازی ریاست نا ٹیکی ءِ جہانی بازار تیٹی بہا کرسا ملک انا شرف ءِ دن پابہا کرے و امانت ودیانت نا جنازہ ءِ کشا۔ مسکوہی حکمران آتا داعمل آن ملک وقوم چپ آ دنیاٹی شکی مسنے۔ او پارے کہ چارسال اسکان قوم ءِ ریاست مدینہ جوڑ کننگ نا تران کروک آ عمران نیازی پاہے کہ تاریخ ریاست مدینہ ٹی ہرا خلیفہ ٹیکی تے اڑزان ہلک، وکبین بہا کرے وپیسہ غاتے جیب اٹ شاغا۔ وخت بسنے کہ عمران نیازی آ توشہ خانہ ٹی مروک دزی نا بابت ریفرنس دائر کننگے۔ او پارے کہ اینو توشہ خانہ انصاف کن ہروک ءِ کہ عمران نیازی نا حقی دروشم ءِ قوم انا مون آ پاش کننگے۔

پاکستان نا بھارتی یونیورسٹی گرانٹس کمیشن نا ''السی نوٹس'' نا مذمت

اسلام آباد (اے پی پی) پاکستان بھارت نا یونیورسٹی گرانٹس کمیشن وآل انڈیا کونسل فار ٹیکنیکل ایجوکیشن نا کنڈ آن پاکستان اٹی بڑزکو تعلیم نا دوئی کننگ نا بابت جاری اسیجائی ''السی نوٹس'' نا ترندی اٹ مذمت ءِ کرینے ہراٹی طالب علم آتے پاکستان اٹی بڑزکو تعلیم دوئی کپنگ نا مشورہ تننگانے۔ دفتر خارجہ نا ترجمان دوشنبے نادے آ جاری مروک اسہ بیان اسے ٹی پارے کہ طالب علم آتے بھارت خبرداری کرینے کہ پاکستان اٹی تعلیم دوئی کننگ نا حالیت اٹ اوفتے ملازمت تفتنگک۔ ترجمان پارے کہ ''پبلک نوٹس'' نا لہجہ نئے بیرہ طالب علم آتیکن خطرہ اسے بلکن ظالمانہ آمریت نا ہم درشانی ءِ کیک، دا است ہسونی اسے کہ پاکستان تون تینا لاعلاج جنون نا سوب آن بھارتی حکومت طالب علم آتے تینا پسند نا آب اٹ تعلیم دوئی کننگ آن تو ننگ کن بیوس کننگ ءِ۔ ترجمان پارے کہ ''پبلک نوٹس'' نا مندرجہ غاک پاکستان نا برخلاف بی جے پی۔ آر ایس ایس سیوت نا گہری نظریاتی دشمنی ءِ پین بے نقاب کرینے۔ بیان اٹی پانگانے کہ داہیت است ہسونی نا سوب ءِ کہ تینا مشن ''ہندوراشٹرا'' نا اسہ بشخ اسے ناوڑاٹ بھارتی حکومت ملک اٹی ہاپر نیشنلزم ءِ تہو تننگ کن داوڑنا حرکت کرینے، پاکستان دا پبلک نوٹس نا بابت بھارتی حکومت آن وضاحت آن بٹنگانے۔

......قائم مقام گورنر بلوچستان میر جان محمد خان جمالی تون صوبائی محتسب نذر بلوچ اوڑدہی کننگ ءِ

عہد نا سوغند حمزہ شہباز عدالتی پرمان تیا عملدرآمد کن لاہور ہائیکورٹ آ اہنا

پوسکن آ وزیراعلیٰ نا درخواست اٹ سیکرٹری ٹو صدر پاکستان، فیڈریشن، وزیراعظم، پنجاب حکومت ءِ فریق جوڑ کننگانے

گچین مروک آ وزیراعلیٰ پنجاب آن سوغند ہلپنگ انگ ءِ، سوغند ہلپنگ آئین وکانودنا خلاف ورزی ءِ، درخواست

لاہور (اے پی پی) وزیراعلیٰ پنجاب ناعہدہ نا سوغند نا عدالتی پرمان تیا عملدرآمد کن مسلم لیگ (ن) نا راہشون و پوسکن گچین مروک آ وزیراعلیٰ پنجاب حمزہ شہباز اسہ پین درخواست اس دائر کرے۔ چیف جسٹس لاہور ہائی کورٹ جسٹس محمد امیر بھٹی درخواست نا سماعت ءِ کیک۔ درخواست اٹی سیکرٹری ٹو صدر پاکستان، فیڈریشن، وزیراعظم، پنجاب حکومت ءِ فریق جوڑ کننگانے۔ حمزہ شہباز درخواست اٹی موقف اختیار کرینے کہ درخواست گزار سوغندی کن عدالت عالیہ تون رجوع کریس انتئے کہ آئینی دائرہ اختیار ءِ کاریم اٹ اتنگ آن بیدس پین بچ ءِ کسر اس اف۔ درخواست اٹی ہائی کورٹ نا پرمان تیا عملدرآمد نا خواست کننگانے۔ یات سلے کہ داکان مست حمزہ شہباز عدالت عالیہ ٹی دائر درخواست اٹ موقف اختیار کریس کہ پوسکن گچین مروک آ وزیراعلیٰ پنجاب آن سوغند ہلپنگ انگ ءِ۔ سوغند ہلپنگ آئین و کانودنا خلاف ورزی ءِ۔ درخواست گزار تون شرفمند آ عدالت تون رجوع کننگ آن بیدس پین بچ ءِ کسر اس اف۔ اولیکو درخواست اٹی موقف اختیار کننگاسس کہ پنجاب اسمبلی نا سیشن اٹی حمزہ شہباز ءِ وزیراعلیٰ پنجاب گچین کننگانے ہنداخاطر آن عدالت پوسکن آ وزیراعلیٰ پنجاب آن سوغند ہلنگ نا پرمان جاری کے ہراڑا عدالت عالیہ نا چیف جسٹس آ تالان سنگل بنچ حمزہ شہباز نا دائر درخواست آ صدر پاکستان ءِ سوغند کن نمائندہ پن کننگ نا پارت کریس۔

کوئٹہ ولسبیلہ بلدیاتی حکومت آتا حلقہ بندی ناگڈ یکولڑ 29 مئی آشینک کننگک

اسلام آباد (اے پی پی) الیکشن کمیشن پارینے کہ کوئٹہ ولسبیلہ نا ہندی حکومت آتا حلقہ بندی تا گڈیکولڑ ءِ 29 مئی 2022 آشینک کننگک۔ دوشنبے نادے آ الیکشن کمیشن نا کنڈآن جاری مروک پریس ریلیز اٹی پانگا کہ دالڑ ءِ 29 مئی آشینک کننگک۔

تلار
talarpub@gmail.com
ایڈیٹر وپبلشر عبدالحفیظ الکریم پرنٹنگ پریس پٹیل باغ کوئٹہ غان شینک کرسا بیوروآفس 302 تھرڈ فلور یونیورسل کمپلیکس فیز1 جناح روڈ کوئٹہ غان تالان کرے

26اپریل2022ء

آئی ایم ایف تون معاہدہ، الس نا انت مرو؟

جہانی مالیاتی اداہ (آئی ایم ایف) پاکستان کن وام پروگرام اٹی اسہ سال اسے ٹی ودکی کن اوَ کرینے۔ جہانی مالیاتی ادارہ وام پروگرام اٹ ودفنگ نا بدل اٹ پاکستان آن سبسڈی تے مدتی پدی ہلنگ و بجٹ کن جم حکمت عملی اسے آ امنا کننگ نا شرٹ ءِ تخانے، حوال آتا رداٹ پاکستان وآئی ایم ایف نا نیام اٹ ہیت وگپ نا عمل برجاءِ۔ دارداٹ پاکستان آئی ایم ایف تون تکنیکی کہول آ ہیت وگپ اکن بروک آ ہفتہ کاریم بنا کیک۔ ولے آئی ایم ایف نا کنڈ آن داخواست مونی بسنے کہ پاکستان تینا سبسڈی تے زوآن زُو پدی ہلے ودسمبراٹ پک کتنگوک ٹارگٹ اٹی بدلی نا حساب آتا جاچ ءِ ہلنگے۔ پاکستان دسمبراٹی پک کروک ٹارگٹ آن پین مف نمن مرے۔ آئی ایم ایف بجٹ کن جم حکمت عملی اسے آ ہم امنائی خواہک۔ رپورٹ اٹی حوالی ناپارسا پانگانے کہ آئی ایم ایف نا ودفوک آ پروگرام ستمبراٹی چٹنگ اٹی ءِ۔ آئی ایم ایف اسٹاف کہول آ مذاکرات ءِ پوروکننگ کن مئی نا نیام اسکان مشن اس پاکستان آ راہی کیک، انتئے کہ پاکستان آئی ایم ایف نا ودفوک آ پروگرام اسہ سال اس ودفنگ نا خواست کرینے، وآئی ایم ایف تینا پروگرام ءِ اسہ سال اسے کن ودفنگ آ امنا ہم کرینے۔ حوال آتا رداٹ آئی ایم ایف تون مذاکرات اٹی عمران خان حکومت نا کنڈ آن الس ءِ تنگوک فیول، تیل وبجلی آ سبسڈی پدی ہلنگک۔ دانارداٹ آئی ایم ایف مشن نا بننگ آن مست ملک اٹی تیل وبجلی نا نہاد آ تیٹی ودکی کننگک، وخت اس کہ ہفتمی ریویو آ امنا مننگ آن پد دادے آئی ایم ایف بورڈ راہی کننگک۔ اوکان پد آئی ایم ایف بورڈ پاکستان کن بروک آ قسط انا منظوری ءِ ایتک۔ دارداٹ پیپلز پارٹی نا راہشون و بنجائی وزیر شیری رحمان پارینے کہ داوخت آ پاکستان اٹی بھلو اقتصادی تنگی اسے، زرتس آ تیٹی بے بربیری وزرکاختی ناویل آک مون تروک ء۔ پاکستان 23 وار آئی ایم ایف آ ہنانے، ساڑی آئی ایم ایف پروگرام نا بھاز سخت ء شرٹ ء۔ اوفک پاکستان ءِ آئی ایم ایف پروگرام اٹی پیائفینو۔ شیری رحمان نا پانگ ئس کہ عمران خان تینے مظلوم نشان ترسا دروغ نا مہم اس چلیفنگ اٹی ءِ۔ بایدئس کہ او تینا باتنگ ءِ منوسس، او دادے تینا مَر انا ویل جوڑ کرینے۔ اونا برخلاف ہچ ء سازش اس متنے۔ ہرا سازش مسنے اودے اپوزیشن کیمپ و بلاول ہاؤس اٹی مس۔ شیری رحمان صدر عارف علوی ءِ ہم شیف خلسا پارے کہ صدر ءِ پک کروئی تمک کہ او تینا منصب ءِ جھیڑہ ئی کپ، یا گڑا استیفہ ایتے۔ دن تو زرگزرانی حالیت ہندن ءِ کہ داسہ وام تیان بیدس پین کسر ہم سلتنے۔ ولے سوج داودی مریک کہ اگہ آئی ایم ایف نا سخت انگا شرٹ آتے امنا کننگا تو الس ءِ امر خوش کننگک؟ انتئے کہ پوسکن آ حکومت الس تون دوتنخواہی نا نعرہ تون اوار بسنے، مون نا حکومت تو پاریکہ کہ ننے قربانی تروئی تمک، والس ءِ ہم قربانی کن سنبر یفیسس۔ داسہ نا حکومت دا بابت داسکان دن ءِ نعرہ اس تتنے کہ الس ءِ کیبنی آن پد ہم تینا کنڈ آ چکنگ کے۔ داحالیت اٹ سوج دا ودی مریک کہ حکومت ہمو ہرا کسر ءِ دوئی کروءِ ہرانا رداٹ اوالس ءِ است جم کننگ کروءِ کہ کیبنی نا بھلا سوب انت ءِ؟

دریہو تحقیقی وتنقیدی جاچ

غمخوار حیات

براہوئی نا اولیکو ناول ''دریہوٗ'' آ تبصرہ کرسا براہوئی ناپنی آ نوشتہ کار وادیب ڈاکٹر عبدالرزاق صابر دا ناول نا دیباچہ ٹی لکھک:

''براہوئی ادب اٹی ناول نا کمی بھاز ہُرے آن ئس۔ دریہوٗ داکمی ءِ پورو کننگ اٹی ءِ۔ دا ناول نا سرحال ننا پیشن نا پہوالی زند و بود تون تعلق تخک۔ بلکن داٹی اسہ خلق اسے ٹی ہڑدے سُہب وبیگہ نا پیش بروک آ چُنکا چُنکا ہیت آتے بھاز زیبائی اٹ بیان کننگانے۔ پہوالی زند ننا بے خوانندہی، سڑدار میر ونواب آتا ظلم و نارواٹیک ننا راج انا بھلو بشخ اسے ء۔ ہراڑے کہ پہوالی وسڑداری نا متکن آ روایت آتا ہنکین اریر۔ ہموڑے دافک راج ءِ مونی ہتنگ کن الیتو، کسر ناسیاہ مار آنبار راج انا مون آ پڑکشوک سلوک ء۔ دا ناول اٹی ہم ہندا ہیت آک بھاز زیبائی اٹ بیان کننگانو۔ تیکنیکی اعتبار اٹ ہم ہر ممکن گل بنگلزئی دا کوشست کرینے کہ ناول نا کل ضرورت آتے پُورو کے، گل بنگلزئی نا مہالو نا افسانہ غاک مریر یا اونا دا اولیکو ناول، دا کل آن اسہ بنیادی ء ہیت اس درشان مریک کہ گل بنگلزئی تینا راج انا داویل آتیان بھاز جوانی اٹ معلوم دارءِ۔ ہندا رسم وددود، بے خوانندہی، تین پہ تین نارلیس وکست، نواب وسڑدار نا نت تیا تمنگ ءِ تینا مخلوق نا بھلو عیب اس خیال کیک۔ او اسہ زندہ ءِ انسان اسے نازندءِ ادیب اسے آنبار خواہک کہ اونا قلم اونا نوشتہ غاک راج اٹی اسہ گچین ءِ بدلی اس اتیر۔ مخلوق تینا شرو بد ءِ درست کے۔ دنیا نا ایلو مخلوق تون ایلو قوم آتون تینے ہمسر جوڑ کننگ کن نت ودو خلے۔

دن تو ''دریہوٗ'' اٹی کل کڑدارک لس ء کڑدارءِ کہ ہڑدے نا دامون ایمون چرینگرہ۔ میر ولی داد آنبار ظالم، وارث نا باوہ جمال آنبار ء بہادر ء بندغ، وارث آنبار معصوم، نازو آنبار راج انا مون اٹی گنگ، عبدو آنبار وفادار سنگت، موسیٰ آنبار بودلا، موسیٰ نا لمہ غانبار پڑ خلوک ء بلغڑ، میر کمال خان آنبار خیرخواہ، کریمو ورسولو آنبار لالچی وشیر آن شوروائے خوش کروک ء بندغ تو ہر جاگہ غاخننگک۔ ولے داناول اٹی گل بنگلزئی دا کردار آتے ہنداخہ درزیبائی اٹ اَست ایلوڑتُو خُلانے کہ خوانوک آ لیعنی قاری تینے ہموماحول اٹی خیال کیک۔

گل بنگلزئی نا تحریر آتا اسہ خاص ء خوبی اس کہ اودے براہوئی نا ایلو ادیب آتیان زرس جتا سلفک۔ اونا انداز بیان یعنی طرز تحریر اٹی ہنینی و براہوئی نا خالص لوز آتے زیبا و علامتی وڑ اٹ نوشتہ کننگ ارے۔ دن کہ 'گوربیچ ناخفک سُرارہ، آن ءِ تینا تمام کرے، ڈغار ءِ کیرغ کریر، سیمرغ آنبار خنک تے ترا سُرہ، خرسی و وسی اودے کتی کریکہ، اریکش کننگ خاچنگ، الہٰ مثل آک چنگ آ چھاپ خلیرہ' داکان بیدس جاگہ جاگہ گل بنگلزئی، براہوئی نا تینا زیبا انگا لوز آتے ہندن ءِ لڑی اسے ٹی خُلانے کہ پوسکن ءِ لوز اتنگ وتینے آن اصطلاح جوڑ کننگ نا اودے ضرورت پیش بتنے۔ ہندا گڑا اونا دا ناول نا سرسُہی ءِ۔'' (صابر، 1989ء، 6-5)

دریہو ناول نا بارواٹ گل بنگلزئی تینا کتاب اٹ ''منہ ہیت'' نا سرحال تون لکھک:

''براہوئی زبان اٹی اینو اسکان ہچ ء ناول اس نوشتہ متنے۔ دا کنا اولیکو کوشست ءِ۔ داٹی کمزوری وکمی ضرور مرو ءِ۔ ولے کنے اومیت ءِ کہ بلوچستان نا ادبی آ خاہوت کنا دا کمزوری تیا پڑدہ شاغوءِ۔ تعمیری تنقید کن ای ہروخت ہُروک اریٹ۔'' (بنگلزئی، 1989ء، 7)

گل بنگلزئی ہراڑے لکھک کہ مہالو براہوئی ٹی ناول متنے ہنداڑان ای اسہ ناول اس اولیکو وار دریہو نا پن اٹ براہوئی ٹی لکھانُٹ۔ اونا داہیت آ ننا چندی نقاد آک تنقید ہم کرینو کہ گل بنگلزئی دا سوب آن بیرہ خانہ پُری کن دا ناول ءِ لکھانے کہ براہوئی ٹی مہالو ناول متنے۔

ہندا رداٹ براہوئی زبان نا پنی آ دانشور ونقاد ڈاکٹر منظور بلوچ، ہفت روزہ تلار کوئٹہ ٹی تینا نوشتانک ''براہوئی نثر......تنقیدی ء جاچ اس'' نا مستی بشخ اٹ داوڑاٹ لکھک:

''گل بنگلزئی نا داہیت آن پاش مریک کہ براہوئی زبان نا اول دے آن داویل مسنے کہ کس اسے نا تَب موزون مسنے یا متنے او ہمو نوشت یا صنف آ کاریم کرینے۔ دا خاطر آن کہ ہمو صنف یا بشخ براہوئی ٹی متنے۔ ہندن ولدونا ہائیکو نا ویل مرے یا خاکہ غاتا۔ دافتا براہوئی ادب اٹی کمتی ءِ۔ دا خاطر آن دافتیا کاریم مرے داڑے ہیت کننگ نا گرج ارے کہ داڑان براہوئی ادب ءِ فائدہ رسینگا یا نسخان؟''

داڑتون اوار منظور بلوچ دُن ہم پانک کہ ''گل بنگلزئی نا نوشت آک تینا کل خوبی وبزوری تون براہوئی ادب نا اسہ خاص ء دور باری سینا درشانی ءِ کیرہ۔ تخین اٹ ارتقائی آ سفر ہندن برجاسلک۔'' (تلار، 2006ء، 3)

دریہوٗ سرحال ومرکزی خیال:۔

دریہو نا مرکزی خیال اٹی اسہ خاہوت اس ہراکہ جمال نا خاہوت ءِ، دا ناول نا مرکزی خیال ءِ کہ دا خاہوت نا کماش جمال خلق انا میر ولی دادتون اسہ چنکو جھیڑہ سے نا سوب کینہ سے ٹی کسفنگک۔ دُن دا ناول نا تیوی پلاٹ ہنداخیال آ تخوک ءِ۔

دریہو نا مرکزی خیال نا بارواٹ عارف ضیا لکھک:

''گل بنگلزئی نا ناول ''دریہوٗ'' نا سرحال براہوئی راج اٹی الس نا بدحالی خراب انگارسم وددواک، جہالت، میر ومتبر آتا ظلم وناخواندگی ءِ۔ دا ناول نا کڑدارک ہم راج انا مخلوق آن ہلوک ء۔ ہرافتے ٹی میر و اونا خذمتگارک وراج انا لس مخلوق اوار ء۔

'دریہوٗ' نا مرکزی خیال خلق اٹی اسہ خاہوت اسے نا کِسہ ءِ۔ وارث نا باوہ جمال ہموتم میر ولی داد نا ظلم انا گواچی مریک ہراتم وارث بھاز چنک مریک۔ جمال نا خون نا سوب ننکان اونا ڈاچی نا میر ولی داد نا فصل آتے ٹی تمنگ مریک۔ جمال میر ولی داد نا خن تیٹ خن تے خلسا زرس تُرند ہیت کیک۔

ہاسٹل نا ڈیپ فریزر

......محبوب شاہ

بے زار ہمو علم آن ہرا کہ انسان نا ذہن ءِ روشنا کپ۔ ہَر وہ ءِ آسودہ کپ۔ انسان نا است اٹ باسنی ودی کپ۔ بے زار ءِ ہمو علم آن ہرا بندغ ءِ زندہ مننگ نا ہنر ہیل تف۔ بے زار ہمو تعلیم آن ہرا بندغ ءِ مہر، مریبت وانسانیت است خواہی آن مُر تخے۔ ہرا انسان ءِ سوچنگ سرپند مننگ نا کسر آن چپ کے۔ بے زار ہمو جدت آن ہمو سائنس آن ہرا کہ انسان نا ہَروہ ءِ انسان نا است اونا سوچ وفکر ءِ زمزیرات تفے۔ ہرا کہ بندغ ءِ دنیا نا سوزِ ہستی آن بیگانہ کے۔ ہرا کہ بندغ نا خن تیا مون ءِ پڑدہ اس شاغے۔ بے زار ہمو ترقی آن ہمو دانشگاہ تیان ہرا کہ کنے کنا ساحل و وسیلہ غاتیان محروم کے۔ بے زار ءِ ہموز انت آن ہرا کہ بندغ ءِ سیال و سیالداری آن بٹے۔ ہرا کہ بندغ ءِ زند انا خوشی تیان بیگانہ کے۔ بے زار ءِ ہمو استاد نا سَخ آن ہرا کہ بندغ نا دماغ ءِ دماغ نا جاگہ غا پڑ و ہچ انا باروات سوچنگ آ بے وس کے۔ دن انگا عالم آن دن انگا علم آن بدترین جہالت ہزار وار گچین ءِ۔ دن انگا عالم آن دن انگا علم آن بندغ پخیر مرے جوان ءِ۔

استاد آتا ہاسٹل اٹ سرکار اوفتا آ سراتی کن اسہ اسچا ء ڈیپ فریزر اس تخاسس۔ ہراٹی کہ ہاسٹل نا استاد آک افسر آک تینا بچوک آ تنغ، پاش، دال سوزی وسو تے تخارہ۔ ڈیپ فریزر دا گڑا تیان ہنداخہ پر مسکہ، کہ دا گڑاک اسہ ایلو نا زی آ تسر۔ ہچ سماتمتو کہ کہ دا گڑاک دنا دِناء۔ مدام استاد آتا، افسر آتا ڈیپ فریزر آ سہب بیگہ چکی تاڑی مسکہ۔ اخیر اسہ میٹنگ اسے ٹی دا فیصلہ کننگا کہ ہرا استاد وافسر ہرا وخت کہ تینا گڑا تے تخک، او تینا گڑا تیا اسہ پرچی اس نوشتہ کے، تخے۔ منہ وخت دا وَڑک مسر۔ ولے بھاز زُو ڈیپ فریزر نا تہٹی گڑاتا بدلی نا بنا مس۔ ہاسٹل اٹ اسہ استاد اس بازار آن زنڈ و گچین ءِ بیدہ ہلکہ، ایسکہ۔ او ہر بیدہ غا تینا پن ءِ تینا ڈیپارٹمنٹ ناپن ءِ مارکر اٹ نوشتہ کریکہ۔ گڑا ڈیپ فریزر اٹ تخاکہ۔ اسہ خوش خوراک ء استاد اس اِرا سیر پاش خواہفیکہ، ہندا پاش تیٹی سہب اتون وختی خشک میوہ، اخروٹ، بادام، پستہ، کاجو کٹاکہ اوار کریکہ، اسہ پاش الو بھلو اسٹیل نا رزان اسے ٹی شاغاکہ۔ او ڈیپ فریزر اٹ تخنگ آن مُست اسٹیل نا کین آ تینا پن ءِ نوشتہ کریکہ۔ ایہن تو پن اٹ تینا سید لکھتوکہ، ولے کین آ تینا پن اتون اوار سید ضرور نوشتہ کریکہ۔ کہ کس اونا سیدی آن خلے، و اونا پاش تیا دو خلپ۔ ہندن ڈیپ فریزر اٹ کل افسر و استاد آک تینا تینا گڑا تیا تینا تینا پن تے نوشتہ کریرہ۔ کس تینا مکھڑ نا ڈبا غا کس تینا شادانا دنگ آ، کس دال وسوزی نا ڈونگا غا، کس تینا خیسن کروک آ چنکا دیک آ، کس گلو و کوٹغ نا کپ آ، اسٹیکر اس لچفیکہ۔ و ہموڑے تینا پن ءِ وتینا کمرہ نا نمبر ءِ نوشتہ کریکہ۔ ہاسٹل اٹ ہڑدے استاد آک سہب اتون وختی نہاری کننگ آن پد تینا تینا کلاس آ تیاہنارہ۔ کلاس ہلنگ وچھٹی آن پد افسر آک بسرہ، تو ہر افسر و استاد تینا تینا کتنغ آتے کشاکہ، باسفیکہ، کنگلکہ۔ دا ہاسٹل اٹ اسہ ہندن ءِ بدخو ء استاد اس ہم ئسکہ۔ ہرا کہ ہاسٹل اٹ وخت اس ہم ننے خواس بیٹ کرے، ننے وخت اس سوزی وسُو ہلنگ کن ہنا۔ ننے وخت اس تینا جیب آن میوہ ہلک، وڈیپ فریزر اٹ تخا۔ کننگ نا بارو اٹ دا مسلمان ءِ روپئی سے نا ہم خرچ اَلو۔ ولے اونا کننگ بیننگ، رہینگ کل استاد آتیان گچین ئسکہ۔ ہاسٹل اٹ ہر بندغ وخت اس سُو وخت اس دال و سوزی یا برنج کنگلکہ، ولے دا بندغ ہڑدے سو برنج دال سوزی آن بیدس کننگ آن پد ہر وَڑ انا میوہ سویٹ ڈش ءِ ہم جان آ خلککہ۔ کل ہاسٹل اٹ اوڑان وڈ خوش خوراک پین کس اَلو۔ سبزی ٹی عیدی آ میلش آنبار ئسکہ۔ کلک آک تے ہندن کرنو آنبار ئسر۔ مون تے کشمیری آ سوف آنبار ئس۔ ولے ہاسٹل اٹ اونا وایلو استاد آتا شام انا اِرغ، نہاری، و نیم روچ نا اِرغ نا وخت اٹ فرق ئس۔ ایلو کل استاد آک ننکان نہہ دہ بجہ غا اِرغ کنگرہ۔ دا استاد ننکان دو بجہ غا اِرغ کنگلکہ۔ ایلو استاد آک سہب اتون ہفت بجہ غان ہشت نہہ بجہ اسکان نہاری کریرہ۔ دا استاد کل استاد آتا کلاس آ ہنگ آن پد دہ بجہ غا نہاری کریکہ۔ ایلو استاد آک بیگہ نا اِرغ ءِ دو بجہ غا کنگرہ۔ دا استاد چار بجہ غا اِرغ کنگلکہ۔ اونا کننگ نا اسہ جتاءِ وَڑ و واردات اس ئس۔ سہب اتون ہر اوخت کہ کل استاد آک نہاری آن پد تینا تینا ڈیپارٹمنٹ آتیاہنارہ تو دا استاد ہُرا کہ ہاسٹل خورک مس، تو دا کرار آ ڈیپ فریزر نا باءِ ملاکہ، واسہ گچین ء تحقیق اسے آن پد ہرا استاد نا زنڈ ء بیدہ ئسر، اِرا بیدہ اونا تیان ہرفیکہ۔ وپین استاد اسے نا بیدہ غاتیان اونا جاگہ غا تخاکہ۔ اسہ استاد اسے نا مکھڑ آن گپل اس کشاکہ، اسٹ نا مٹھائی تیان ہرفیکہ، ناشتہ غان پد پاریکہ۔ استاد آک بھاز بخیل ء، ہنوک ء زند اسے، ہچ کنپسہ۔ نصیب اٹ ناف۔ اللہ تسنے تا دا حال ءِ تا، کنے ہر بوای اللہ غان انت اس خواوہ، او تینا نعمت آتیان کنے ہر وَڑ رسیفنگ ءِ۔ نہاری آن پد ایلو استاد نا پاش والا کین آن اِرا گلاس خشک میوہ والا پاش تنگاکہ۔ ولدا جگ اٹ اِرا گلاس دیرانا شاغاکہ، پاریکہ۔ مسلمان نا پالگ کم مفس۔ نہ تو بددعا ایتک۔ پیشیم تون ولدا استاد آتیان اِرا گھنٹہ پد بسکہ، اسہ بھلو رزان اسے ٹی کس اسے نا رزان آن سو کشاکہ، کس انا ڈونگا غان دال و سوزی باسفیکہ، جوان ٹُٹ کریکہ تینے، خاچاکہ۔ خاچنگ آ ہندن ء خر کا وکشاکہ کہ توار تے پورو ہاسٹل اٹ پناکہ۔ گور آتے اگہ مشی ءِ ہچ اس ہ مسکہ تو ترہ کریکہ۔ شام اتون تینے بیتگن کنگ کن اِرا گھنٹہ واک کریکہ۔ ورزش کریکہ۔ ولدا بازار آ چکر خلنگ آ پد ہاسٹل اٹ نہہ بجہ غا اِرغ بنا مسکہ۔ تو جند تے دہ بجہ غا بسکہ، ایلو استاد آتے پاریکہ۔ یار ای تو یک بیلہ اُٹ۔ خالی پیشیم تون اِرغ کنیوہ۔ ننکان کنپرہ۔ ننکان کہ استاد آک کل خاچارہ، تغ تغ کشارہ، تو دا استاد دُز آ تیانبار تینا کمرہ غان پیش تماکہ، کرار آ ڈیپ فریزر نا پارہ غا ہال اٹ بسکہ۔ ڈیپ فریزر نا باءِ ملنگ تون کتنغ سُو دال سوزی میوہ مٹھائی تا جاچ ءِ ہلکہ۔ ہراسٹ نا ڈونگا ٹی جوان ء خیسن کروک ءِ سُو ئسر، تو ہمو سو تیان تینا پلیٹ ءِ پر کریکہ۔ اسہ پین پلیٹ اسے ٹی کل انا خو تیان شاغاکہ، باسفیکہ، کنگلکہ۔ ہندن بھاز وخت توہد کریکہ، اسہ استاد اسے نا مکھڑ ءِ دیر کریکہ، دال سوزی تیٹی اوار کریکہ، کنگلکہ۔ اسہ وار ولدا پاش والا جگ آن اسہ زنڈ ء گلاس اس پاش خلککہ۔ ہندن ہمو گلاس ءِ دیر آن پر کریکہ، کین اٹ شاغاکہ۔ پاش تے تنگنگ آن پد اسہ ہندن ء گارت اس خلککہ، کہ چندی استاد آک تغ آن سما کریرہ۔ ولدا زُور آن پاریکہ، الحمدللہ۔ یا اللہ داسہ کنے رزق تِسس، پگہ نا ہم نی اُس۔ دابندغ لکھ روپئی آن زیات تنخواہ ہلککہ۔ ولے سال دوانزدہ تُو سہب آن شام اسکان مفت کنگلکہ۔ ہاسٹل اٹ وخت وخت اس ڈیپ فریزر نا نا خڑک آ توار توار اس مسکہ تو ہاسٹل نا کمرہ غاتیان کل استاد آک و افسر آک پیش تمارہ۔ تو سماتما کہ اِرا استاد یا اِرا افسر تنغ بیدہ و میوہ غا تازی آ اسہ ایلو نا زنچک اٹ ہلکنو۔ چکی تاڑی کننگ ء۔ کس پاریکہ کنا فروٹ آک، کس پاریکہ کنا پالگ کس پاریکہ سُوک کم ء، کس پاریکہ ناتو سُوک کم ء، ننا دال وسوزی تے ہم کس تشکیل تتنگ ءِ۔ اسہ استاد اس پاریکہ ای بازار آن گچین زنڈ ء بیدہ اتیوہ، اوفتے کس ہرفک۔ اوفتا جاگہ غا ہندن ء بیدہ تخک، دن کہ چک آتا بیدہ مرے۔ ایلو استاد پارے نی شکر کشہ نا زنڈا انگا بیدہ غا تا جاگہ غا چٹکو بیدہ تخوک ارے۔ نناتے اسُل ہندن دنگ ء کہ جاگہ تا ہچ اف۔ داسہ ڈیپ فریزر نا کاٹم آ ہڑدے استاد آتا ڈینڈ پھساٹ ئس۔ ہرا استاد آک کہ تینا گڑا تا دزی آ جنگ کریرہ، تو شام آ فیصلہ ءِ ہندا استاد کریکہ، ہرا کہ اوفتا گڑا تے دزاکہ۔ ولدا ہاسٹل نا بھلا ہال اٹ خواہفیکہ، فیصلہ غان مُست میٹنگ نا بناءِ تلاوت آن کریکہ۔ ولدا استاد آتے پنت وپرمان کرسا پاریکہ، او کنا ایلمک! او کنا خواجہ غاک! نن اسہ بھلوپنی ءِ تعلیمی ادارہ سے آن تعلق تخنہ۔ ایلو نن کل باشعور ءِ استاد اُن، ننے دازیب تفک کہ نن اسہ بیدہ سے کن، کیلا و امب اسے کن یا اسہ پلیٹ اسے نا مون اسے کن ایلو نا زنچک اٹ ہلین۔ یا اسہ مکھڑ اسے نا ٹکہ اسے کن یا اسہ اِرا چمچ دال سوزی تے کن اسہ ایلو ءِ ہچ و لغت کین۔ پین آخا ہاسٹل نا چپڑاسی چوکیدار و مالیک مخرہ ننے آ، دا نن کل اکن شکی گری نا ہیت اسے۔ بش مبو، اسہ ایلو ءِ اللہ نا رضا کن بشخبو۔ اگہ کس اس نما گڑا تیان مچے مچے ہرفے، ہم تو خیرات تکبو تا۔ و اوفتے است اٹ بشخبو۔ مننگ کیک او اسہ سفید پوش ء ضرورت منداس مرے۔ ہندا فیصلہ ٹی کل ءِ خوش کریکہ۔ اسہ دے فیصلہ نا وخت آ ہراسٹ نا کہ زنڈا انگا بیدہ غاک دزنگارہ، مچے بھاز سخت ء بندغ اس ئس، پارے، نم کل تینا حق آتے بشخرے یا اِلرے، ولے ای تینا زنڈا انگا بیدہ غاتے داد نیا وائے دنیا بشخپرہ۔ پین دے اس ہراسٹ کنا زنڈ انگا بیدہ غاتے ہرفے تو اللہ چٹ کے تے، کنا بیدہ غاک اوڑا زیار مریر۔ ہندا بندغ پگہ غان ہر بیدہ غا منہ بددعا والا حرف خوڑت خوڑت نوشتہ کریکہ۔ دا استاد آنبار اسہ پین بخیل ءِ افسر اس ئس، او تینا ڈونگا غا قرآنی ءِ آیت اس کاغذ اسے آ نوشتہ کریکہ، لچفیکہ۔ نوا کہ دو خلپ تے۔ اسہ استاد اس ہرا کہ سید ئسکہ، او ہاسٹل اٹ مدام افسر و استاد و اوفتا چنا تے کن تاویت تسکہ، و ناجوڑ آتے دم کریکہ۔ ہاسٹل اٹ ہر استاد نا مون آ او ہر مجلس اٹ مدام پاریکہ، ہراسٹ کنا میوہ غاتیان گڑا اس ہرفے، ای اودے ہندن ءِ تاویت اس کیوہ، کہ چرو تے مدامی کن بند مرے۔ داڑان پد ہم امبل ٹلتوکہ۔ اولیکو دے آن حرام و دزی نا گڑا تیان سیر ئس۔ ہچ پرواہ کتوکہ۔ داڑان بیدس دا تینا نوکری نا بنا غان ریٹائرمنٹ اسکان اسہ کلاس اس ہم ہلتو۔ دا استاد ایم فل کرے، پی ایچ ڈی ہم کرے۔ و ہنا پروفیسر ہم جوڑ مس۔ اونا ایم فل وپی ایچ ڈی نا تھیسز ءِ اونا سنگت آک ہشر اٹ نوشتہ کریر۔ و تینا ڈیفنس سیمینار ءِ چھٹی سے نا دے کرے۔ او سیمینار اٹ تینا خلق انا کل ءِ ان پڑھ جاہل آتے خواہفیس۔ سیمینار نا وخت آ ہال بندغ آن ہند پرئس کہ کس ءِ تولنگ کن جاگہ اَلو۔ پروفیسر آک جک سلوک ئسر۔ بے تعلیم جاہل آک کل مون و پد آن کڑسی تیا تو سوسر۔ چندی خلقی آ بندغ آتا خرکاو ئس۔ پروفیسر آتیان ہفتہ اس مست دو تفوک خواست کریکہ کہ نمے پیر پچی نا قسم ءِ، ڈیفنس سیمینار اٹ کنے آن سوج کپیرے۔ عزتی ء بندغ اسے اُٹ، بے عزت مفیر۔ ہندن کہ گری زیبا ءِ زیفہ سے نا خواجہ مس۔ ہندن دا بندغ ہم پی ایچ ڈی ڈگری نا خواجہ مس۔ او ہندانا ثواب اٹ پروفیسر نا عہدہ اسکان تینے سر کرے۔ دا بندغ پیشی آنبار سُو انا ہنداخس شوقی ئس کہ وخت وخت اس جند تے پاریکہ، ہرا دے ڈیپ فریزر اٹ سو متو، ہمو دے کنا کمرہ ٹی سہب اسکان ماتم ءِ۔ ہندن اسہ وار استاد آک تینا حق آتے کن بھوک ہڑتال کریسر، ہڑدے سہب اتون اسہ اِرا استاد نا لخ اٹ پھل آتا ہار شاغارہ، اوفتے بھوک ہڑتال کیمپ اٹ سہب اتون نہہ بجہ غان بیگہ تون چار بجہ اسکان تولفیرہ، دا استاد پنچ منٹ ہم بین ءِ سلتوکہ، کل دے اونا باسرا کہ، استاد آک ننکان پلاننگ کریر۔ ہندا استاد ءِ سہب انا نہہ بجہ غا بھوک ہڑتال آ زور اٹ تولفیر۔ اونا فوٹو تے ہلکر۔ اوڑا پھل چٹ تسر۔ تو او بے وس مس، توس۔ ولے اونا اسہ بھاز شرارتی ء سنگت اس تینا ایلو پروفیسر سنگت آتون شرٹ تخا۔ و تینا ملنڈ کن پارے۔ اگہ ای اینو دا بھوک ہڑتالی سنگت ءِ دبئی کچلاک نا روسٹ انا سلہ خلیو، تو دا شرٹ ءِ امبل بش مریک۔ بھوک ہڑتال ءِ الک۔ نن تون دبئی ہوٹل کچلاک آ بریک۔ ایلو استاد آک منتوس۔ تو دا شرٹ خلوک آ ہڑتوم آ گروپ آک بھوک ہڑتالی کیمپ آ بسر۔ امبل نا مون آ پاریر، اڑے نی تو داڑے پاسینگوک اُس، نن واسہب آن نے نا ڈیپارٹمنٹ اٹ پٹنگ اُن۔ امبل پارے، انتئے سنگت؟ خیر ءِ؟ دا پارے، ایلم! ای سنگت آتے کن دبئی ہوٹل کچلاک اٹ روسٹ انا دعوت کرینٹ۔ ولے نی گٹ اُس۔ نن گڑا موکل کینہ کہ ہُرے تمک۔ تو دا استاد پارے، یار! نم جائی بھاز کم سیال و کٹوک ء بندغ اُرے۔ کنے آن بیدس نما جان آ امر لگک؟ کنے ہم دبو۔ دا استاد پارے، یار! نی تو اینو شام اسکان بندی اُس۔ نی وا امر برسہ؟ میڈیا کل تولوک ءِ۔ نن داسہ کچلاک آ کانہ، ولدا چار بجہ اسکان برینہ۔ دا استاد پارے۔ نم گاڈی اتبو، او کنا کاریم ءِ۔ گاڈی ءِ بھوک ہڑتالی کیمپ آن مچے مر سلفرے۔ اینگ کنا کاریم ءِ کہ ای امر کیوہ۔

دا استاد کرار آ لخ آن تینا ہار ءِ کشا، گور انا سنگت آتے پارے، ای مسیت اسکان کاوہ، وضو کیوہ، بریوہ۔ تینا حق آتے کن بھوک ہڑتال کیمپ اٹ وضو ٹی تولنگ عبادت آن کم اف۔ بش مس، و سنگت آتون دبئی ہوٹل کچلاک آ روسٹ کننگ کن راہی مس۔ ہننگ بننگ اٹ دافتے چار گھنٹہ لگا۔ بھوک ہڑتال ایسر مننگ آن نیم گھنٹہ اس سلوک ئس، کہ امبل زُو زُو بس، پھل آتا ہار ءِ لخ اٹ شاغا۔ و بھوک ہڑتال آ توس۔ گور انا تے سنگت ءِ سخت بدبس، اڑفے کہ چاوہ پڑ خوافیس، بسس۔ امبل خار اٹ بس پارے، یار! نم اخس بدگمان ء بندغ اُرے، جمعہ ئس، جمعہ نماز خوانا اٹ، بسٹ۔ اونا ایلو بھوک ہڑتالی سنگت بھاز بینگن ئسر۔ لنگڑ آ بندغ ءِ ایہن ہم ہر گڑا نا گند لگک۔ اڑفے، یار! نی جمعہ نماز خوانا س، مسیت اٹ ملا روسٹ بسیسس، انت؟ کہ نے آن روسٹ انا گند ءِ؟ امبل ہُرا، خدا خلک تے۔ چاہسر کنے۔ پارے نہ سنگت، بین و ملاسی ٹی ہر بندغ آن سوانا گند بریک۔ حالانکہ، پین کس ءِ دا گند لگپک۔ کل زند پڑ ولفیرے، مچے پین بین ءِ سکبو، سنت ءِ، پانزدہ منٹ سلوک ء، اشتاف کپبو۔ ہندن وخت پورو مس۔ سنگت آک چابسکوٹ ایسر، دا استاد کن بسکوٹ تخار، پارے ای کنپرہ، دافتے ایتبو کہ است دیر کریر۔

جائی کس اس جوان پارینے کہ پڑ خلوک آ بندغ آن جہان گشتہ انگا بیش جوان ءِ۔ دا استاد خیسن کروک آ روسٹ انا ہنداخہ شوقی ئس کہ مستونگ نا اسہ پروفیسر اس دادے وساہت کریس، پاریکہ خیسن کروک آ سو ءِ اِلے، ننے اگہ کچہ انگا سُو ءِ نشان ایتر، نی نت شپا ادا ونا رندا ٹ جہنم اسکان کاسہ۔ اگہ نے منہ دے سُو دو بف تو نی سوتے کن نفل حاجات خوانسہ۔

براہوئی جدید شاعری نا رنگ آک

لام، میم، فاروقی

مرزا عبدالرحمان و اسماعیل خنجری اُستا کتاب آک سوراب نا گدان ادبی دیوان نا پارہ غان شینک مسُّو اُست خوش مس کہ گدان ادبی دیوان تینا کمک اٹ کتاب مون آ اتنگ ءِ ای تو شاعری نا باروات داخہ علم تخپرہ ولے داخہ چاوہ کہ داغزل اٹ انت خامی وانت خوبی ءِ۔ بیرہ ہنداخہ علم تخک بندہ نا چیز۔

کنا نگاہ غان اردو نا بھلا شاعر میر درد' سودا' غالب' اقبال' فیض احمد فیض آن ہلیس احمد فراز' پروین شاکر' احمد ندیم قاسمی' قتیل شفائی' ابن انشاء و یاسمین یاس کون انگا اردو نا شاعر آتا شاعریک گدرینگا نو ہندن براہوئی ٹی ملک داد قلاتی آن ہلیس اینو نا ہرورنا نا شاعری ءِ ای خواناٹ ولے سا اف براہوئی شاعری ءِ دنا نظر لگانے دے پہ دے آ پستی نا کنڈ آہنگ ءِ اردو شاعری ہر بروکا دے آ تینے ترقی تتنگ ءِ۔ ہر شاعر ءِ اردو نا ہن واہ واہ غان بغیر رہنگپسہ۔

تو ہیت مسکہ عبدالرحمان مرزا و اسماعیل خنجری نا ہراکہ جوان ءِ شاعر نا پن اٹ پنی ءِ۔ ولے کتاب آک تا فکر وفن آن ہورک ءِ۔ اسہ سنگت اسے تو خنجری نا کتاب ءِ خناٹ وسوج کریٹ چاوہ خنجری نا کتاب آ تنقید کننگ نا ارادہ تخسہ تو ہمو سنگت کنا پارے خنجری نا کتاب آ تنقید آن بیدس پین مروئے انت اس؟ تو داہیت آتے ای اُست پرغنگ کن کپنگ اُٹ۔

اسہ خنجری انت کہ نا ''بھلا'' استاد خواجہ غاک ہم فکر وفن آن ہورک ءِ (بیرہ منٹ آن بیدس) کنا اُست اینو خنجری نا شاعری آ تنقید کننگ خوانک۔ انتئے کہ تنقید آن شاعر نا اُست بڑزائی مریک و شاعر نا اصلاح ہم مریک (دا پین ہیت ئسے کہ براہوئی ٹی تنقید ءِ کرینگ اس سرپند مریرہ)

خنجری نا شاعری نا کتاب ''ہرجائی'' ہرا کہ اسہ مناسب ءِ پن اس اف۔ خنجری صاحب کتاب اٹ حسب دود گل آن مُست حمد اس لکھانے ہراٹی خنجری صاحب اللہ نا حمد ءِ کرسہ کرسہ نیام اٹ اسہ بند اس نعت شریف نا لکھانے داڑان دا ساتمّک کہ شاعر خواجہ ءِ حمد و نعت اٹ داسکا تمیز اف۔ نوشتہ کیک

نی اریس قادر کریم حاضر اُسک سہب شام
نن ارین امت نبیؐ نا یاد نے کینہ مدام
مکہ نا ہُبو زمین ءِ او عجب گلزار ارے
اوڑے تخنگا نے دوست آک مصطفیٰ جان نا گام

ہندن ایلو حمد اٹ نوشتہ کیک

شرم آن خنک بڑزا مفسہ پاش کیو مونے اگر
خنجری نا اُمتی سے بخشہ اودے اے ربِ رسول

داحمد نا ہندا بڑز کو بند اٹ خنجری صاحب تینے اللہ تعالیٰ نا اُمتی ظاہر کرینے۔ حالانکہ انسان اللہ نا بندہ مریک او رسول نا امتی مریک۔ مون آ کتاب اٹ خنجری صاحب نعت رسول مقبول صلی اللہ علیہ وسلم اس ہم نوشتہ کرینے ہراکہ خیال نا کڑمی آن بیدس قافیہ' ردیف و وزن کون انگا اہم انگا گڑا تیان ہم ہورک ءِ۔

خنجری نا شاعری ٹی محبوب نا بے وفائی' مُری نا غم ہنداخہ بھاز ءِ کہ مچا کتاب اٹ ہندا فکر ءِ تالان کرینے۔ محبوب نا غم بے شک بھلو غم ئسے و اوفتے شاعری نا شکل اٹ ہم مون آ ایسُنے ولے اسہ کمی اس خنجری آن بھلو مسُنے کہ او دا کتاب ءِ اصلاح کننگ کن اسہ استاد اسے آ ضرور ہنو سُس انتئے کہ کیسٹ آتیٹی تو فرق کپک کہ بندغ انت کہ داغے ولے کتاب آک بروکا وخت نا تاریخ پانگرہ ہرا کہ بروکا نسل نا سرمایہ ءِ۔

ولے ہرجائی کون انگا وزن آن خالی بیرہ محبوب نا بے وفائی نا یات اٹ بے چس آ شاعری نا کتاب آک نا ادب ءِ انت شون ایتور؟ نا ورنا تیکن انت کسر نا چراغ مرور؟ نا بروکا نسل کن انت سرمایہ مرور؟ تو کتاب کننگ آن مُست نے دا گڑاتے خوڑتی اٹ ہُروئی تمک سوچوئی تمک کہ بھئی ای تو بروکا وخت نا تاریخ جوڑ منگ اُٹ پگہ نا چنا پگہ نا نسل کنے آن اثر ہلیک۔

تو دن انگا شاعری وخیال آتیان پگہ نا چُنا پگہ نا نسل انت اثر ہلوءِ؟ سنگت اس رِکسہ کرے پارے ای اسہ دے کوئٹہ نا موسیقی کلب اسے ٹی تولوک ئسُٹ تو اسہ شاعر اس بس تینا شیئر ءِ ہمو گلوکار ءِ تس کہ کنا داشیئر تے والیم اٹ بروکا پاس۔ گلوکار شیئر ءِ مچے ہُر اولدا کنے آ مُر یفے تے کہ ہُر واتے امرء شیئر ئسے۔ کنا سنگت پارے ای شاعری ءِ تے ہُراٹ تو نہ خیال اس جوان ءِ نہ وزن بس عام ءِ خیال اس ئسکہ

کنے کنف ساقی تینا خن تیان
ای ملائسُٹ بھاز ہُرے آن

تو کنا سنگت پارے ای پاریٹ کہ داتو چو شیئر اس اف شاعری ٹی ہمو وخت چس ودی مریک ہراتم شاعری ٹی فکر وفن تو اوار اوار جدیدیت مرے و خوانوک' بنوک آتے دوست برے۔ اگر دُن ءِ شیئر آ تخن تو دے نا یک نیم سَد شیئر لکھون۔ ہیت نا مسخت دادے کہ نن تینا شاعری تے عالمی معیار اسکان اتنگ نا کوشت ءِ کین عالمی معیار تو درکنار اینونن قومی معیار اسکان سر منگ کن کوشست کپنہ۔ اللہ غان خواست ءِ کہ براہوئی بولی نا شونکاری کن ننے کل ءِ ہمت ایتے ونن تینا ادب کن' قوم کن اسہ جوان ءِ بن اس مرین (آمین)

ادب نا خزم آک

ایم عمر جان

غلام نبی راہی' نادر قمبرانی' جبار یار آن بارنا چندی بے مٹ آ سنگت آک دافانی دنیاغان ہنا راوتا زندامرئس او ہمو دیک تا امر ئسُرہ ہراتما کہ کل اوفتے بٹیر ولے اوتا دا دنیاغان ہننگ آن گڈ ننے اوتا قدر و قیمت نا سا تما اوفتا باروٹ داسہ مخلوق یا مخصوص انگا دوست آک انت پارہ دانا باروٹ ای انت پاو؟

کنے علم اف بہر حال نن ایہن ہم مڑدہ پرست ءِ بندغ ارین مُست تعلیم و علم کم ئس بلکن الوتو خلکت تینا عقیدہ نا یا باوہ پیرہ نا رسم وددو یا ہمو تسلسل ءِ برجا تخنگ کن ہر ہمو عبادت/کاریم یا عادت ءِ کریکہ ہرافتے کہ اونا باوہ پیرہ یا ہمو خلق انا خلکت کرسہ بسکہ دُنکہ پیر آ تا زیارت آ چھنا تا کاٹم ءِ گوٹ کنگ' چھنا تا ودی مفہ ننگ کن خل تے او تعویذ آتے پڑ وسینہ او کاٹم آ تفنگ و خوشلنگ/ یا تو پیرو مرد اسے نا تف وگج آتے تینا تلف آ ہلنگ او اوفتے دُوی اٹ چٹنگ/ بے او مش تے او تیل تے اُراٹی بے دریغ استعمال کنگ' چٹنگ و پڑ پوت آ خلنگ و مالش کنگ/ ریڑھ قبر انا لٹ یا درخت اسے ٹی تفنگ' میخ خلنگ او منت منگ پیرو زیارت نا ملنگ ءِ پچ و پیسہ او خیسن پیہن تتنگ اوفتا گدی نشین نانت تے آ تمنگ او تینے او نا محتاج چانگ' نت شپادسائیں نا مونا دُوتفوک حاضر منگ او اونا ہر مطالبہ ءِ پورا کنگ' زائیفہ/ نیاڑی ورنا او ہر مریض ءِ جنی پانگ/ جوڑ کنگ او ولدا دربار آ دم و تعویذ کے دنگ اوفتا جن آتے کشفنگ' تعویذ کروکا نا ہر جائز و نا جائز مطالبہ ءِ پورا کنگ قبرستان تیٹی تعویذ کڈ کنگ' درخت اسیٹی تعویذ تفنگ' مونوکگڑ اس ٹڑنگ' پین ہزارا گڑاک اریراو مسُرہ او کننگارہ۔

انت نن داسہ ہندا کل گڑاتے آن پیش تمائُن خداوند تعالیٰ نا وحدانیت ءِ پُہہ مسوٗن نبی پاک صلی اللہ علیہ وسلم نا حکم آتا پیروی ءِ کننگٹی اُن؟ (دا ہیت نا ورندی نے آٹے)۔

مُستی علاقائی اخبار اسیٹی خواناٹ راہی ناسال دے' کذیت نا باروات او فتے ٹی ہم راہی کم او ایلو ہیت آک زیات ئسُرہ نا اعتراض کروکا ادیب آک یا نوشتوک آک دیرءِ براہوئی بولی ٹی نوشتہ کروکاک دیرء نا تاریخی شخصیت آ تا ہراتا کہ سِفت ءِ کینہ دا وختا اُفس انت اوفتا دور اٹی ہندا گڑاک ہندا انقلاب ہندا جوانی و خرابیک الوسہ۔ مثال خان قلات نا بادشاہی نا دور ءِ خوانبو بنبو ارّفبو امرئسُر؟ 1901ء آن ہلیس تا 1950ء اسکان' او کان پد تینا تاریخ ءِ اُبو اینو ہمو فتا سِفت ءِ کیرے درو ہمو فک تینا ٹولی تون ملک آ تیا نزار ہنار' ولد ابسُر انت کریر۔ ہراتاریخی آ کڑدار ءِ کریرا نت زغم خلکُر؟ 1950ء آن 2000 اسکان ولدا تاریخی شخصیت آتے اُبو اخس قلم کاراک قربانی تسُر اخس ایوارڈ آتے پدی کریر درو ہندا تاریخی آ شخصیت آک ہندا دور نا حکومت نا بھلا چیلہ او چمچہ غاک ئسُر اینو اوفک بھلو اَرے جوڑ مسُر حکومت نا سیٹ آ تیا کوزہ کریر تینا چھناتے بیدس امتحان آن پاس بلکہ فرسٹ ڈویژن نمبر تسُر تینا خاص انگا الہ ؒ و دوست آتے ڈگری تسُر۔ اینو ہمو فک ہیرو ءِ انتئے کہ کسکنو۔

درو ہندا مرد ءِ مجاہد آک پاکستان او پاکستانی لیڈر آ تا تعریف ءِ ریڈیو ٹیلی ویژن او اخبار و کتاب آتیٹی کریر او فک اینو جوانو۔ اینو اگہ اسٹ اس نوشتہ کرے او غدار مس او خراب مس اگہ حکومت و ملک انا سرکڑدہ غاک کہ ہراسے قوم آن تعلق تخرہ او فک گندہ ءِ تو گڑا ادا گندہ غا مخلوق نا گندہ غا ملک انا نوکری ءِ یلہ کبو۔

ہنو مونی مُست انا بہادر یا عقلمند آتیان بار مش تے ہلکبو ولدا گڑا اس پیسہ ہلبو پدی بو۔ ہندا حالے عبدالنبی کرے جیل اٹی حال تے امرء دادے دیر ارّ فک نادر قمبرانی ارا سال بیمار مس کس اونا ارفنگ کن ہتو' غلام نبی راہی چار وار کہنگ نا حالت آ بس کس اونا ارّفتو' اونا کہنگ آن پد کس اونا چنا تان حال پرسی کتو اینو واہ غلام نبی جوان مس۔

جبار یار بینگنی تنگدستی او غم تے آن است بڈی مس کس اونا زندائی اوڑتون اخس جوانی کرے چار سال بابو عبدالرحمٰن کرد بیمار مس اخہ مجاہد آک اونا حال پرسی کن ہنار' بسمل تون دے مدتی کرے؟ ایڈیٹر خوشبو عبدالحمید کرد بیدس حال و احوال بے پرسانی آن کزیت کرے۔

کس ءِ خبر ءِ واہ جی واہ...... بے شک کہ نم نن و نوشتوک و خوانوک آک بھاز حساس اُن۔

جامعہ بلوچستان اٹی زبان نا خلاف ہیت کروک آک لیکچرار پروفیسر ءِ ڈگری کالج او یونیورسٹی نا ایلو شعبہ او اکیڈمی تیٹی ہندا گروپ آک ءِ 20 آن 50 ہزار اسکان تنخواہ ہلیرہ اصل اٹ اوفتا حسب و نسب ءِ ہُرس بھاز اک تا افس ولے ہندا زبان و قوم آن کننگ آن باوجود اخہ وفا کننگٹی ءِ اخہ تینکن کننگٹی ءِ اخہ زبان ءِ نسخان تننگ ٹی ءِ داڑے ننے بوڈ کنپک مون مقابل شوک مرینہ او پدے پشت نا لائق آ شیر۔

ہندا لیکچرار و پروفیسر و افسر آک ریڈیو' ٹی وی' او اکیڈمی تے کننگٹی ءِ ولدا اعتراض ہم ہندا کیرہ ہندا 19,18 21,20 گریڈ نا شخصیت آک اینو زبان ءِ کننگٹی ءِ پگہ کہ کسکُر ولدا سال دے آ تا سِفت آک شروع مریرہ او بے سُر آ دمبورہ خلیسہ کائنگ۔ ایف مرے ہمو کل ئے۔

ای پن تے تا نوشتہ کننگ خواوہ' ولے ای ہرا راج اٹ زند تیر کنگ اُٹ داڑے بیرہ اشارہ تتنگ آ اوغنگ پٹنگ داخہ در زیات مریک کہ اگہ اوفتا پن ءِ نوشتہ کریٹ تو داشار وراج اٹ نہ کنے ونہ دا اخبار نا ایڈیٹر ءِ جاگہ مرو۔

کنا داہیت آتا مطلب دااسُل اف کہ ای یا دا اخبار نا ایڈیٹر دافتیان خلینہ' ہیت دادے کہ دا نام نہام آ زبان نا خدمت کروک ادیب ودانشور آتا پن نا لکھنگ آن پد دافتا او غنگ وپٹنگ داخس زیات مرو کہ روڑا سے آ پنڈوک پخیر اسے زیات دافک محتاج خنتگور' ونن خواپنہ کہ نا زبان و ادب کن ''خدمت'' کروک تینا پڑ ءِ ولفوک آ ادیب و شاعر و دانشور داخس بے وس مرے۔

دا ہمو نوشتوک شاعر و ادیب دانشور آ کو ہرافتا اکثریت لالچی' خود غرض مطلب پرست' چمچہ گری' او بھاز پین گڑا تیٹی مہارت تخرہ اگہ اسہ طالب علم' پوسکنو ادیب' یا نوشتوک اس برے تو اوفک اونا سخت مخالفت ءِ کیرہ۔

ای تینا دامضمون نا توسط اٹ وفاقی محتسب آن خواست کیوہ کہ او زبان و ادب نا پن آ کننگ کنگ' فنڈ آتے چٹنگ چٹفنگ نا عمل ءِ برجا تخوک' ادیب' دانشور' شاعر و ادارہ غاتا احتساب ءِ کے و اوفتا جائیدا' اکاؤنٹس آتا جانچ پڑتال ءِ کرسہ او فتے اوفتا دفتر آ تسکان محدود تخے (انتئے کہ دافک زبان تون تعلق تخوک ہر ادارہ تون تینے گنڈانو' مثلاً اگہ دافتیان کس لیکچرر ءِ تو الہی ءِ کہ او ریڈیو ٹی وی نا پروگرام تیا ہم کوزہ کے' اگہ کس ادارہ غاتا کماش' نیم کماش' یا عہدیدار اس ارے تو او ہم یکمشت غٹ ادارہ غاتا کوزہ کنگ نا خواہندار ارے' بلکن کوزہ گر ہم ارے' ہندن ریڈیو ٹی وی نا خواجہ غاک ہم تینے زبان و ادب نا خواجہ پارہ' و وخت اس اگہ اوفتیا اور اس بڑزامس تو اوفک خیسن پیہن مریرہ۔

☆☆☆☆

شونداری

سیف وطن دوست

براہوئی ٹی متل اسے ''جوان انگا کاریم تینکن کر' شاباشی جہاں نا''

مطلب اگہ اسہ بندغ اس تینکن جوان ءِ کاریم اس کے تو گڑا مچا خلق والاک اودے شاباشی ایترہ۔ ولے وخت اس اگہ اسہ بندغ اس یا اسہ ادارہ اس تینا مچا ڈیہہ یا ڈیہہ انا خلکت کن اسہ جوان ءِ کاریم اس کے تو گڑا او بندغ یا ہمو ادارہ کن ہمو دُغار نا پیرورنا چنا بھلا چ اوڑکن سدخہ مریرہ۔

بیست و یک فروری نا دے لمی بولی تا دے انا ردات راسکوہ ادبی دیوان نوشکے نا سنگت آک اسہ مچی اس اڈ تسُر دا مچی ٹی ای ہم ساڑی ئسُٹ۔

ہندا مچی نا اول سراٹی مُسہ کتاب آ تا مون پاشی مس ہرافتیٹی اِرا کتاب مولانا عبدالرشید ہمدم نا ''خل نا چیشخ'' ''بختاور آ توشہ'' و راسکوہ ادبی دیوان' آزات فاؤنڈیشن و ایکشن ایڈ نا شینک مروکا کتاب ''براہوئی قاعدہ'' او ارئسُر۔

مولانا عبدالرشید ہمدم نا کتاب آ تا ای انشاءاللہ پین وخت اس گڑاس نوشتہ کروٹ داڑے ای راسکوہ ادبی دیوان' آزات فاؤنڈیشن و ایکشن ایڈ نا پارہ غان شینک مروکا کتاب ''براہوئی قاعدہ'' نا باروات گڑاس نوشتہ کرینٹ۔

راسکوہ ادبی دیوان' آزات فاؤنڈیشن و ایکشن ایڈ نا پارہ غان دا شینک مروکا کتاب اسہ بھاز جوان ءِ کتاب اسے۔

دُنکہ دا کتاب تینا پن آن پاش ءِ کہ براہوئی قاعدہ یعنی دا کتاب براہوئی پارو کا بلوچ چنا تیکن جوڑ ءِ اولیکو جماعت آ تیٹی خوانوک آ براہوئی پاروک آ بلوچ چنا تیکن دا اسہ بھاز جوانو کتاب اسے۔

دا کتاب بیرہ آزات فاؤنڈیشن نا اسکول آ تیکن جوڑ کننگا نے ای راسکوہ ادبی دیوان و آزات فاؤنڈیشن والا تیان خواست کیوہ کہ براہوئی قاعدہ مارکیٹ اٹی تخر تانکہ دا کتاب ءِ مچا براہوئی پاروک آ بلوچ خلکت تینا چنا تیکن ہلیر۔

دا کتاب اٹی گڑاس براہوئی نا ہمو گڑاتا پنک ہم اوار ءِ ہراتے داسکان نن بختئنُن۔ راسکوہ ادبی دیوان' آزات فاؤنڈیشن و ایکشن ایڈ نا دا کروک آ کاریم ءِ تینا ای جوان پا پرہ اگہ دا کتاب مارکیٹ اٹ برے تو مچا براہوئی پاروک آ خلکت دا ادارہ غا تے اوتا دا بے مثال آ کاریم آ شاباشی ایتور۔

براہوئی نا بھلا بھلا ادبی آ تنظیم آک ہراکہ سرکار آن ادب نا پن آ پیسہ ہلیرہ اوک راسکوہ ادبی دیوان' آزات فاؤنڈیشن و ایکشن ایڈ نا دا کاریم ءِ خنر مچٹ خن پڑکہ نن براہوئی زبان کن انت کننگ اُن۔ دا بھلا بھلا ادبی آ ادارہ غاک ہم دُنکہ براہوئی نا قاعدہ ہندن کاریم کیر۔ تانکہ براہوئی نا کتاب آتے خوانوکو ودی مرے۔ راسکوہ ادبی دیوان' آزات فاؤنڈیشن و ایکشن ایڈ نا پارہ غان مروکا دا بے مثال آ کاریم تاریخ نا پنہ غاتیٹ ہر وخت تجلائی تروئے۔

براہوئی نا بھلا بھلا ادبی آ تنظیم آک ہراکہ سرکار آن ادب نا پن آ پیسہ ہلیرہ اوک راسکوہ ادبی دیوان' آزات فاؤنڈیشن و ایکشن ایڈ نا دا کاریم ءِ خنر مچٹ خن پڑکہ نن براہوئی زبان کن انت کننگ اُن۔

دا بھلا بھلا ادبی آ ادارہ غاک ہم دُنکہ براہوئی نا قاعدہ ہندن کاریم کیر۔ تانکہ براہوئی نا کتاب آتے خوانوکو ودی مرے۔

راسکوہ ادبی دیوان' آزات فاؤنڈیشن وایکشن ایڈ نا پارہ غان مروکا دا بے مثال آ کاریم تاریخ نا پنہ غاتیٹ ہر وخت تجلائی تروئے۔

داہر مست آ ادارہ غاتا بے مٹ آ کاریم ءِ نن امر جوان پاپن کہ دافک تینا پڑ آ تیا خل تفسہ دُنو کتاب شینک کیرہ ہراکہ مچا خلکت نا ضرورت ءِ۔ نہ کہ دُنو کتاب شینک کیر ہرافتے خوانوک ءِ مف۔

ہر وخت دُنو کاریم کیر ہراڑان خلکت ءِ فائدہ رسینگے تانکہ دُغار نا خلکت گڑاس ہیل کیر نہ کہ دُنو کتاب شینک کیر کہ ہرافتے خوانوک کس اف بس الماری تیٹی تخوک ہم اُفس بلکہ تموک ءِ۔

راسکوہ ادبی دیوان آزات فاؤنڈیشن و ایکشن ایڈ نا وڑنا کروکو کاریم کیر نا ہمو ادبی آ ادارہ غاک ہراکہ ادب کن سرکار آن پیسہ ہلیرہ گڑا نن اوتا کروکا کاریم تے امر خراب پان۔

☆☆☆☆

......راج......

یونس مینگل

راج انا باروات ''ایرک فرام'' پائک کہ ہمو معاشرہ یا ہمو راج آک ہوش مند پانگرہ ہراٹی انسان آ تا نیام اٹی سیالیک' ایلمی نا دروشم اٹ مریر' ہراٹی اسہ انسان ایلو انسان ءِ تینا مسخت وڈو کا پیداوار یا نفع مف بلکن انسانی زندو انسانی سیالی تے آسودہ جوڑ کروئی ارے۔

یعنی اونا خڑک آ راج مجموعی وڑ اٹ ہوش مند ہم مریک و بے ہوش ہم دُنکہ اسہ راج اسے ٹی ایلمی و انسانیت پرستی ساڑی مرے تو ہمو راج یا راج ہم بھاز مُستی ترقی کرسہ کیک ہندن انسانی حالیت آک ہرا ہمو راج انا نشخ اریر ہمو فک ہم آرام نا زند تیر کرسہ کیرہ۔

راج اٹ اگہ بیرہ تینا مسخت کن اسہ انسان ءِ قدر تروئی مس تو چاکہ داراج اٹ ہوش آ خا بلکن بے ہوشی ساڑی ارے۔ و ہندا کان راجی ویل آک بناء کیرہ امن کائنگ ختم مریک لٹ و پل نا بنا مریک۔

اینو ننا راج دانا اسہ مثال اس ہم ارے۔ ہندا ''ایرک فرام'' نا پاروکا ہیت نا پورو پوروعکس ننے ننا راج اٹی ہم رسینگِک کہ ننا راج اٹ انسان ءِ انسانیت نا دروشم اٹی ہرنلپک۔ انسان ءِ اونا عقل نا بنیاد آ ہرنلپک بلکن بیرہ اگہ اسہ انسان نا کاریم مسخت اس ایلو انسان تو اڑ ینگوک ارے تو بس اودے قدر ایتک وگرنہ اودے چائپک۔

پارہ ہر گڑا ہر ہیت ہر جوزہ است آن بناء کے ہنین ءِ دروشم ااسے ٹی تو گڑا اونا رزلٹ عمل نا دروشم اٹ ہم وسوگو مریک۔

اینو ننا زند مجموعی راج انا یا راجی معاملہ غاتا مرہون منت ارے اگہ راج نا معاملہ غاک گچین اریر تو زند ہم گچین مریک اگہ راج نا معاملہ غاک بگڑ ینگوک مریرہ تو زند ہم بگڑ ینگوک مریک۔

داسہ نن تینٹ سیل کین کہ ''ایرک فرام'' نا ہیت ایلو نیمہ غان ننا راج اخس تینے آن خڑک یا مُر اریر فیصلہ ننے آ ٹے۔

''ایرک فرام'' پدا مونی لکھک کہ داہم اتفاقاً ارے کہ انسان تینے آن آگاہ مرسہ ہم تینا بے وسی و تینا وجود نا حدود ءِ محسوس کیک و تینا موت نا تصور ءِ ہم کیک انسان تینا وجود نا چٹ آن آزات منگ کپک اگہ خوائے ہم تو تینا ذہن آن نجات خننگ کپک و ہراوخت اسکان زندہ ءِ تینا جسم نا پابند ارے و اونا جسم اوٹی زندہ منگ نا آرزو و امیت ودی کیک۔

اگہ سیل کننگ ءِ تو واقعی ہر انسان مجبور ارے چائے امیر مرے یا غریب غٹ انسانک انفرادی وڑ اٹ مجبور اریر' ولے جاگہ اس دا مجبوری نا درشانی ءِ کیک جاگہ اس است اٹی تخک ہندن بحیثیت فرد انسان ہچ اس ہم کننگ کپک تا وخت اسکان اودے راج انا ایلو انسان آ تا کمک وخذمت رسینگپک۔

راج ہموتم ہوش مند مریک ہراتم اسکان آک اسہ انسان ءِ دا خاتر آن عزت وشرف تفس کہ نا مسخت اس پورو مرے بلکن دا خاتر آن عزت ایتر تے کہ انسان اس ارے۔

اگہ انسان اس ارے تو راج انا اسہ باسک (رکن) اس ارے اگہ راج انا اسہ باسک اس ارے تو راج انا اسہ ضرورت اس ہم ہندا انسان ارے ہندا سوچ اٹی ہم اودے قدر تننگ ءِ تو راج ہوش مند پانلک۔

ولے ننا راج اٹ ایلم ایلم ءِ ہم بیدس مسخت آن سلام شاپک۔ سنگت ایلو سنگت تون اول تو لپک اگہ توس تو بیرہ ہموتم تو لوءِ کہ اونا اسہ کاریم اس مرے اینو ننا راج آ تیٹی انسانیت نا جاگہ غا پیسہ و ایلو لالچ آک اتفنگا نو ہرا وختی ضرورت اریر ہرافتا بیرہ عارضی وخت اسے کن جاگہ اس ارے ولے ہرا قدر انسانیت نا ارے او نا جاگہ ءِ دنیا نا اسہ گڑا ہم ہلنگ کننگ کپک۔ ضرورت دادے کہ انسانیت ءِ قدر ایتن تینا راج ءِ ہوش مند و باشعور کرفن۔

......☆☆......

نوشت

ہندن کہ ''بولی'' بندغ نا علم و پام تون اوار اوار اسہ اسہ لوز انا معنہ و راہند نا عمل آن گدرینگسہ سَد آ سال آ تا جہد و خواری آن پدردوم ہلسہ اسہ باقاعدہ ءِ شکل اس ہلک ہندن نوشت نا ہم بناء وردوم نا اسہ ہندنو تاریخ ئسے۔ بولی آ نبار نوشت نا ہم اولیکو جوڑ کروک نا باروات کس تپک ولے اونا بناء نا باروات بولی نا ماہر وزانت کار آک متکن آ دمب و بیرشت آ تا پٹ و پول و متکن آ بندغ آ تا ہمونشان آتیان اندازہ ضرور خلیرہ۔ پامدار آ تا ردات ''نوشت'' ہم انسان تا راجی زندانا اسہ گرج اس ئس۔ ہندن کہ بندغ آ تا اوار رہنگ او ارکاریم نا 'و ہیت و گپ نا خواست گارئس۔ ہندن ہیت و گپ ''نوشت'' نا خواست ءِ مونی الیس' انتئے کہ دا ردات پٹ و پول کروک آ تا ہندا خیال ءِ کہ نوشت نا جوڑ منگ نا سوب ہم اصل اٹ ''بولی'' نا اول سرٹی استعمال مروکا ہمو اشارہ غا کو ہرافتے بندغ تینا خیال آ تا درشانی کن کاریم اٹی الیس۔

او دُن کہ اسہ بندغ اس ہراتم ایلوئے تینا ہیت ءِ درشان کننگ خوائس تو ہرا گڑا ک ہمو بندغ نا خن تا مون آ ساڑی ئسُر۔ اوفتا کنڈ آ تو او دوئے مریفے و اشارہ کرے' و تینا مسخت ءِ درشان کرے ولے ہرا گڑاک ہمو جاگہ ٹی ساڑی اَلوس یا خن تیان او دیم ئسُر اوفتا باروات پُہہ کننگ کن بندغ نشخ و چیشخ آ تا سیبوئے ہلک اسہ بندغ خن تیان چپ گڑا اسے نا باروات ایلو بندغ ءِ پانگ خواہس تو اواسہ نشخ اس کشاو لیک آ تیٹ ہمو گڑا نا فوٹو س جوڑ کرسہ تینا ہیت ءِ ایلو اسکان سر کننگ نا کوشت کرے۔ داوڑاٹ نشخ' چیشخ' و فوٹو تا ذریعہ اٹ ہیت وگپ اسہ ایلو اسکان خیال آ تا فراوانی کن پین زیات آ سراتی ودی کرے۔ داڑان بندغ آک اسہ ایلونا ہیت ءِ جوان وڑاٹ پُہہ منتگ شروع مسُر دن دا تصویرا تا بولی ہم اوفتا بھلو ضرورت اس جوڑ مس۔ پدا وخت اتون اوار وار ہر گڑا او اشارہ کن باقاعدہ وڑاٹ اسہ خاص ءِ نشان اس مقرر کننگا۔ دُن دا اشارہ و نشان آک چندی وڑ نا ''توار'' تا کالخوائی ءِ کرسہ حرف نا شکل و پن اٹ مُستی بسُر۔ داوڑ باقاعدہ نوشت نا بناء مس۔

اول سر نا بندغ کہ داخہ در عقلی و ذہنی وڑاٹ پختہ اَلو اونا اولیکو نوشت ہم اونا بولی آ نبار سِدا سادہ ءِ نوشت اس ئس بنائی دوراٹ بندغ منہ چوٹ راست ءِ لیک کشا او فوٹو اس جوڑ کنگ نا کوشت کرے۔ ہندا کوشت نوشت نا بنداو نا سوب مس۔ دا بنداوی آ نوشت کہ چوٹ راست انگا لیک آ تیان بناء ہلک۔ دادے ماہر لسانیات آک تصویری لکھوڑ (Pictoral) نا پن ایترہ۔ دا لکھوڑ دنیاٹی انسان نا اولیکو نوشت ہم پانتگ۔ مصر نا باتیک داخط ءِ مُسہ ہزار سال اسکان استعمال کریر۔ ولے داخط انا کل آن بھلا ویل دائس کہ بندغ ءِ تینا ہیت ءِ درشان کننگ کن بھاز زیات فوٹو کشوئی تما کہ۔ داڑان بیدس بھاز آ گڑا تا فوٹوک جوڑ منگ ہم کتوسہ۔ ہندن داخط بندغ نا دے پدے آن تیز رفتار آ زند اتون اوار تمنگ اٹی ہم اَلو۔ دا خاتر آن دا خط اٹی بندغ تینا گرج آ تا ردات بدلی کرسہ ہنا۔ مدان مدان آ فوٹوک سادہ مرسہ ہنار۔ او اسہ وخت اس ہندنو ہم بس کہ فوٹو تا پوروآ نشخ آک غائب مرسہ ہنار۔ او دافتا جاگہ غا علامت آک سلیسُر۔ انتئے کہ وخت وخواری نا بچت کن بندغ ءِ کم وخت اٹی بھاز لکھنگ نا گرج مس۔

او دا تیز لکھنگ نا سوب آن فوٹوک گونڈ مرسہ بیرہ لیک آ تا مجموعہ اس جوڑ مسُر۔ دُن دا تصویری لکھوڑ' لیکی نوشت (Characters) اٹی بدل مس۔

مطلب دا کہ داسہ نوشت بیرہ علامت آ تیا بس سلیس۔ او ہر فوٹو کن اسہ جتاء علامت اس مقرر مس داسہ دے انا فوٹو بیرہ دے ءِ درشان کتو کہ داڑان روشنائی و باسُنی ہم مطلب ہلنگا کہ داوڑ انا خط ءِ پامدار آک خیال نویسی یا فکر نگاری (Ideagraphy) نا پن ایترہ۔ داسہ بندغ دا خط اٹی تینا ہمو احساسات و خیالات آتے ہم نوشت اٹی ایس ہرا داڑان مُست ممکن اَلوس۔

ہندن نوشت نا ایلو صورت ہراپد احرف آ تا شکل اٹی بدل مس۔ او دے توار (صوت) نویسی (Hierography) نا پن تتنگ۔ داٹی ہر ساہدار و گڑا ءِ اونا توار نا ردات لکھنگ نا بناء مس۔

اینو آن بھاز وخت مُست ہراتم اسکان سمیری لکھ وڑ نا نمونہ (کتبہ) غاک دو تمتیو ئسُر ہمو وخت اسکان ماہر آک مصری' ہیرو غلفی ءِ دنیا نا اولیکو نوشت سرپند مسُرہ۔ ولے تاریخی ردات سمیری قوم نا عروج نا دور (3500 ق م آن 2000 ق م) مصری بودو بیرشت آن مُست نادور ئس گوندنگلک دا خاتر آن دا پانگ کہ سمیری قوم مصری تے آن مُست نوشت نا بناء کریسُر غلط مفرو' انتئے کہ دا دور انا گڑا اس نوشت (کتبہ) آثار قدیمہ نا ماہر آتے دو تما نو۔ دا پنچ ہزار سال متکن ءِ۔ سمیر یک مش نا تختی (Clay Tables) آ تیا نوشتہ کریرہ۔ دا قوم نا مچ کاروبار مندر آتیٹی مسکہ ہرا پروہت آتا دوٹی ئس۔ دا پروہت آک ہر وڑ انا حساب کتاب ءِ سوگو کننگ کن مش نا تختی تیا نوشت کریرہ ہرافتے پدا دے آ بارفنگا کہ او اگہ ضرورت تما کہ تو دا تختی تے خاخر آ ہم بسنگا کہ۔ ولے مصر نا باتیک پیپرس (اسہ وڑ انا کاغذ اس) نا ایجاد ءِ کریسُر او او نا زی آ لکھارہ۔ بہر حال مصری ہیرو غلفی خط (تصویری خط) نہ بیرہ خوانگا نے بلکن پامدار آک دا ردات داہم خیال کیرہ کہ حروف تہجی یا ابجد نا بنداوی آ سوچ ہم ہندا خط آن ہلنگانے۔ ہیرو غلفی خط ماڑی تیا نقش و نگار کن استعمال مسکہ۔ او بیرہ مذہبی کڑدہ نا خط ئس۔ ہندن دا نوشت نا اسہ پین شکل اس ہیراطیق نا پن اٹ پنی ءِ ہم مونی بریک۔ دا خط پیپرس نا ایجاد آن گڈ کم وخت اٹی زیات لکھنگ نا سوب آن جوڑ مس۔ ہراٹی فوٹوک گونڈ مرسہ علامتی شکل اٹ مونی بسُر۔ دا نوشت ہم بیرہ عالم آتیکن ئس ہرا فک داٹی دینی ءِ کتاب نوشتہ کریرہ لس خلکت کن داخط اٹی ہم نوشت منع ئس۔ دا خاتر آن عام بندغ تینا گرج آتا پوروی کن ''دیوطیقی'' پنی آ خط ءِ جوڑ کرے دا نوشت ءِ جمہوری یا عوامی (Demone) نا پن ہم تتنگ۔

مصری ہیرو غلفی لکھوڑ ایلو مخلوق و دنیا کن ابجد یا حروف تہجی نا سوب تو جوڑمس ولے تینٹ مصر نا باتیک قدامت ہندی نا سوب آن دانا استعمال آن مون ءِ ہڑسار۔ موسیقی ہمو قدم اس ہرا دنیاءِ اولیکو وار ابجد نا ٹیکی تس۔ دا واپار کروک آ قوم کنعان (فلسطین) نا علاقہ بحیرہ روم نا سمندری کرہ آبادئس۔ دا قوم مصر تون واپاری تعلقداری وانگ بتنگ نا سوب آن اول سراٹ تو مصری ہیرو غلفی لکھوڑ اٹی نوشتہ کریکہ ولے پد آن ہندا لکھوڑ نا بنداو آ تینکن حروف تہجی جوڑ کرسہ اسہ جتاء لکھوڑ اسے نا بنداو ءِ تخا۔ و بھلو وخت اس اسکان دانا استعمال ءِ ہم کرے ہندن اسہ وخت اس ہندنو ہم بس کہ فونیقی قوم تینا زوال ءِ رسینگا و دانا جاگہ غا ''شام'' نا ''آرامی'' قوم بڑزا بس دا قوم نا ٹِک ''دمشق'' ئس۔ فونیقی و آرامی تا لکھوڑ کِ اسٹ ایلو آن بھاز خڑک ئسُر دا خاتر آن داسہ دا لکھوڑ ''آرامی'' نا پن اٹ مُستی بس۔ او دا قوم دا لکھوڑ ءِ مصر آن ہلیس ہندوستان اسکان تالان کرے۔

دنیا نا کئیئی بولیک دُنکہ عبرانی' سریانی' نبطی' سنیائی' پہلوی و عربی ہندا لکھوڑ نا شاخ آک پانگرہ داڑان بیدس ہم دنیاٹی لکھوڑ نا چندی قسم آک اریر ولے مصری تیانبار چین نا خلکت ہم بھاز زیات قدامت پسند ءِ خلکت ئسے۔ انتئے کہ اوفک اینو ہم مُسہ ہزار سال مُست نا بنائی آ نوشت یعنی تصویری لکھوڑ ءِ برجا تخانو۔

دُن تو بندغ اولیکو خل نا زی آ لکھا یعنی متکن آ دمب و بیرشت آ تیان دو تموک آ ہمو خلک اُرا تیا نشخ چیشخ ءِ او فتے انسان نا اولیکو نوشت قرار تتنگِک۔ ولے داڑتون اوار اوار ماہر آتے چندی نوشت آک ہندنو ہم دو تما نو ہراخل تا زی آ افس بلکن پُچ' سِل' مش و پاٹ نا تختی' درخت نا چوڈی' پن و پیپرس نا زی آ تو مطلب دا کہ وخت اتون اوار اوار بندغ نہ بیرہ نوشت نا وڑ وڈول ءِ شون تِس بلکن نوشت کن ہم چندی وڑ انا گڑاتے کاریم اٹی الیس ہرانا سرسوب آ و آخری آ شکل اینو کاغذ نا صورت نا مون آٹے۔

26 اپریل 2022ء

4

Daily
TALAR

The First ever Brahui Daily
Newspaper throughout world

نوشکے
تلار
پڑھے لکھے

سازش پک متو عمران خان و ترجمان کے تے معافی خوار، محسن رانجھا

قاسم سوری نا رولنگ آن کروڑ آبندغ آتا جوزہ غاک لتاڑ مسنو، آئین ءِ پرغنگ آ قوم آن معافی خواہے

عدالتی فیصلہ غان پد قاسم سوری نا دروغ قوم انا مون آپاش مسنے، راہشون مسلم لیگ (ن) نا پریس کانفرنس

اسلام آباد (اے پی پی) مسلم لیگ (ن) نا راہشون وقومی اسمبلی نا باسک محسن شاہنواز رانجھا پارینے کہ جاست وپاست اٹی سازش پک متو عمران خان واونا ترجمان قوم اتون دروغ تڑنگ آ معافی خوار ورنہ اوفتا برخلاف ہتک عزت نا دعویٰ دائر کنتگ۔ دوشنبے نادے آ داڑے پریس کانفرنس آن تران کرسا اوپارے کہ قاسم سوری نا رولنگ آن کروڑ آبندغ آتا جوزہ غاک مجروح مسنو، اوآئین ءِ پرغانے اودے قوم آن معافی خواہوئی تمک، اودے ہتک عزت نا نوٹس تنگنگ۔ محسن شاہنواز رانجھا پارے کہ عدالتی فیصلہ غان پد قاسم سوری نا دروغ قوم انا مون آپاش مسنے۔ جاست وپاست آن پک مس کہ پاکستان نا برخلاف ہچ ءسازش اس متنے عمران نیازی وقاسم سوری 15 دے اٹی قوم و گچین مروک آ نمائندہ غاتیان معافی خوار۔ اوپارے کہ عمران نیازی ناغٹ ترجمان تے وارنگ ءِ کہ پاکستان نا کا نود تینے سرفک۔ دا غٹ بندغ آتے ہتک عزت نا نوٹس گدریفشنگ انگ ءِ۔ اوپارے کہ عمران نیازی واونا مخلوق سوشل میڈیا غا عدالت عظمیٰ نا توہین ءِ کنگ ءُ۔ پاکستانی قوم آئین شکنی کروک آتا برخلاف تحریک چلیفک۔ اسہ سوج اسے نا ورندی ٹی اوپارے کہ آئینی زمواری پورو کپتنگ نا دروشم اٹ صدر نا برخلاف مواخذہ نا تحریک اس اتنگ مریک۔ اسہ پین سوج اسے نا ورندی ءِ ترسا اوپارے کہ عمران نیازی 8 سال اسکان فارن فنڈنگ نا باندات ءِ تورسا کرے۔

میری ٹائم افیئرز ڈویژن کن اسہ ارب روپئی آن زیات نا فنڈ جاری

اسلام آباد (اے پی پی) وزارت ڈٹ بندی، شوندار ی و اصلاحات سرکاری بشخ انا شوندار ی پروگرام تیٹی میری ٹائم افیئرز ڈویژن کن جم وڑاٹ داتم اسکان اسہ ارب 98 کروڑ 54 لکھ روپئی نا فنڈ جاری کریئے۔ پلاننگ کمیشن نا جاری حساب وکتاب نا رداٹ حکومت دا ڈویژن نا شوندار ی کاریم تیکین اینخو مالی سال اٹی اسہ ارب 63 کروڑ روپئی آن زیات نا فنڈ جتا کریئے۔

صنعت وپیداوار ڈویژن کن 34 کروڑ روپئی نا فنڈ جاری

اسلام آباد (اے پی پی) وزارت ڈٹ بندی، شوندار ی و اصلاحات سرکاری بشخ انا شوندار ی پروگرام تیٹی صنعت وپیداوار ڈویژن کن جم وڑاٹ داتم اسکان 33 کروڑ 99 لکھ روپئی آن زیات نا فنڈ جاری کریئے۔

.....کوئٹہ ڈپٹی کمشنر شہک بلوچ باچا خان چوک آ اڑزان بازار اٹ اسٹال نا جاچ ءِ ہلنگ اٹی ءِ

احتساب عدالت نا آصف ہاشمی نا بریت نا درخواست آ فیصلہ ڈک

لاہور (اے پی پی) لاہور نا احتساب عدالت پیپلز پارٹی نا سینئر راہشون ومسکوہی چیئرمین متروکہ وقف املاک بورڈ آصف ہاشمی نا برخلاف متروک بورڈ اٹی واکداری تانا روا کاریم اٹ اتسا بھرتی کنگ نا ریفرنس اٹی آصف ہاشمی نا بریت نا درخواست آ فیصلہ ءِ ڈک کرے۔ احتساب عدالت نا جج عزیز اللہ کلو کیس انا سماعت ءِ کرے۔ دوشنبے نادے آ آصف ہاشمی ءِ زندان نا حراست آن عدالت اٹ پیش کنگا۔ آصف ہاشمی تینا بریت نا درخواست آ تینٹ دلیل تس۔ آصف ہاشمی موقف اختیار کرے کہ اوڑ ادروغ آ مبنی مقدمہ اس جوڑ کنگا، کیس اٹ ہچ ءُ راستکی اس اف، نیب باندات آتے لڑونج کنگ ءِ۔ عدالت آن خواست ءِ کہ کیس اٹ بری کنگ نا پرمان کنگے۔ نیب ریفرنس اٹ آصف ہاشمی اٹ بطور چیئرمین 2009 آن 2012 نا نیام اٹ متروکہ وقف املاک بورڈ اٹ 777 بندغ آتے میرٹ آن ایڑ تر بھرتی کنگ نا دوبہ ءِ، عدالت بریت نا درخواست آ فیصلہ ءِ ڈک کرے، عدالت فیصلہ ءِ 27 اپریل آبنفک۔

پولیو آن بچفنگ ناویکسین اسُل رکھوک ءِ، ڈاکٹر رانا محمد صفدر

اسلام آباد (اے پی پی) ڈائریکٹر جنرل وزارت قومی جان جوڑی ڈاکٹر رانا محمد صفدر پارینے کہ پولیو آن بچفنگ ناویکسین اسُل رکھوک ءِ۔ دوشنبے نادے آتینا ٹویٹ اٹی اوپارے کہ پولیو ویکسین نئے بیرہ رکھ ءِ بلکن نا زندانا آب ءِ ہم ودفنگ۔ اوپارے کہ ہندا خاطر آن مخلوق اٹ پولیو ویکسین گُفنگ نا بابت شعور تالان کنگ لمہ وباوہ غاتے قائل کنگ نا فرض ءِ۔

نیشنل فوڈ سیکورٹی اینڈ ریسرچ ڈویژن کن داتم اسکان 7 ارب 76 کروڑ روپئی نا فنڈ جاری

اسلام آباد (اے پی پی) وزارت ڈٹ بندی، شوندار ی و اصلاحات سرکاری بشخ انا شوندار ی پروگرام تیٹی نیشنل فوڈ سیکورٹی اینڈ ریسرچ ڈویژن کن جم وڑاٹ داتم اسکان 7 ارب 76 کروڑ روپئی نا فنڈ جاری کریئے۔ پلاننگ کمیشن نا جاری حساب وکتاب نا رداٹ حکومت دا ڈویژن نا شوندار ی کاریم تیکین اینخو مالی سال اٹی 10 ارب روپئی آن زیات نا فنڈ جتا کریئے۔

کویت اٹی کا ریم کروک آ پاکستانی تا زررادہ کنگ اٹ 8.9 درسد نا ردوم ریکارڈ

اسلام آباد (اے پی پی) کویت اٹی کا ریم کروک آ پاکستانی تا زررادہ کنگ اٹ برجا مالی سال انا بنائی مسہ سہ ماہی ٹی تدوک آ مالی سال انا ہندامدانا مقابلہ ٹی 8.9 درسد نا ردوم ریکارڈ کنتگا ے۔ اسٹیٹ بینک انا کنڈآن جاری کروک حساب وکتاب نا رداٹ برجا مالی سال انا اولیکو 9 تُو اٹی کویت اٹی کا ریم کروک آ پاکستانیک 692.3 ملین ڈالر نا زرمبادلہ ملک آ مون تسر ہرا تدوک آ مالی سال نا ہندامدانا مقابلہ ٹی 8.9 درسد زیات ءُ، تدوک آ مالی سال انا ہندامدا ٹی کویت اٹی کا ریم کروک آ پاکستانیک 635.6 ملین ڈالر نا زرمبادلہ ملک آ گدریفیسر، مارچ 2022 ٹی کویت آن زررادہ کنگ نا ہچ 86.1 ملین ڈالر ریکارڈ کنتگا ہرا تدوک آ سال مارچ اٹی 76.8 ملین ڈالر و فروری ٹی 67.3 ملین ڈالر ریکارڈ کنتگا سر۔ اسٹیٹ بینک انا کنڈآن کا نودی و بینکنگ ذریعہ اٹ زررادہ کنگ نا حوصلہ افزائی کن گام گیج وآسراتی تا نتیجہ ٹی سمندر آن ایپار پاکستانی تا زررادہ کنگ اٹ تدوک آ مالی سال نا ہندامدانا مقابلہ ٹی 7.1 درسد نا ردوم ریکارڈ کنتگا نے۔

مچ آ ملک اٹی 24 گھنٹہ ٹی 19 ہزار 846 کورونا ٹیسٹ کنتگا، این آئی ایچ

اسلام آباد (اے پی پی) 24 گھنٹہ ٹی مچ آ ملک اٹی 19 ہزار 846 کورونا ٹیسٹ کنتگا نے۔ این آئی ایچ نا کنڈآن جاری ٹویٹ اٹی شیئر کروک آ حساب وکتاب نا رداٹ تدوک آ 24 گھنٹہ ٹی 19 ہزار 846 کورونا ٹیسٹ کنتگا نے ہرافتیان 82 بندغ آتا کورونا ٹیسٹ مثبت بسنے۔ ہنداوڑ تدوک آ 24 گھنٹہ ٹی 19 ہزار 846 کورونا ٹیسٹ کنتگا نے ہرافتیان 82 بندغ آتا کورونا ٹیسٹ مثبت بسنے۔ ہنداوڑ تدوک آ 24 گھنٹہ ٹی کروک آ مثبت کورونا ٹیسٹ انا کچ 0.41 درسد کُس داکان بیدس داوخت آ کورونا دین کورونا ٹیسٹ کنتگا نے ہرافتیان 82 بندغ آتا کورونا ٹیسٹ مثبت بسنے۔ ہنداوڑ تدوک آ 24 گھنٹہ ٹی کروک آ مثبت کورونا ٹیسٹ انا کچ 0.41 رداٹ تدوک آ 24 گھنٹہ ٹی 19 ہزار 846 کورونا ٹیسٹ کنتگا نے ہرافتیان 82 بندغ آتا کورونا دین آن اسہ نا جوڑ اس زوال وخت اس کہ 185 نا جوڑ آتا حالیت نا زرک ءِ۔

.....اسلام آباد ڈپٹی کمشنر بلوچستان چینی سیکرٹری خارجہ اوڑ دہی کنگ اٹی ءِ

تدوک آ دے ٹی مچ آ ملک اٹی بیرہ 100 بندغ اٹی کورونا دین پک

اسلام آباد (اے پی پی) تدوک آ بیسٹ ءُ چار گھنٹہ ٹی مچ آ ملک اٹی بیرہ 100 بندغ اٹی کورونا دین پک مس مثبت کیس آتا کچ 0.53 کُس۔ ہفتہ نادے آ قومی ادارہ جان جوڑی نا کنڈآن جاری ٹویٹ اٹی شیئر کروک آ حساب وکتاب نا رداٹ تدوک آ 24 گھنٹہ ٹی 18 ہزار 645 کورونا ٹیسٹ کنتگا نے ہرافتیان 100 بندغ آتا کورونا ٹیسٹ مثبت بسنے۔ ہنداوڑ تدوک آ 24 گھنٹہ ٹی کروک آ کورونا ٹیسٹ آتا مثبت نا کچ 0.53 درسد نسک۔ داکان بیدس داوخت آ کورونا دین انا سوب آن زوال کروک آتا کچ ءِ صفر ریکارڈ کنتگا نے وخت اس کہ 187 نا جوڑ آتا حالیت نا زرک ءِ۔

.....کوئٹہ قائم مقام گورنر بلوچستان میر جان محمد جمالی تون وائس چانسلر وومن یونیورسٹی ڈاکٹر ساجدہ نورین اوڑ دہی کنگ اٹی ءِ

سبی بالا ناڑی نا خوک قومی شاہراہ غا مزڈاو پک اپ اس ڈوک لگار، 3 بندغ ٹھپی

کوئٹہ (اے پی پی) بلوچستان نا علاقہ سبی بالا ناڑی نا خوک قومی شاہراہ غا مزڈاو پک اپ اسے ناڈوک للنگ نا تیجہ ٹی 3 بندغ ٹھپی مسر۔ لیویز نا رداٹ دوشنبے نادے آ سبی بالا ناڑی نا خوک قومی شاہراہ غا مزڈاو پک اپ اس ڈوک لگار ہرا نا تیجہ ٹی 3 بندغ ٹھپی مسر۔ ٹھپی مروک آ بندغ آتے ایدھی ایمبولینس ولیویز فورس انا گاڈی ٹی سی سول ہسپتال آ گدریفنگا۔ زیات ٹھپی مروک آ بندغ آتے ایمرجنسی وارڈ و آپریشن تھیٹر اٹی طبی امداد تنگ آن پد کوئٹہ غا گدریفنگانے۔

این اے 45 کرم اٹی پوسٹل بیلٹ دھاندلی کیس انا سماعت 24 مئی اسکان ملتوی

اسلام آباد (اے پی پی) الیکشن کمیشن این اے 45 کرم اٹی پوسٹل بیلٹ دھاندلی کیس انا سماعت ءِ 24 مئی اسکان پدبٹے۔ دوشنبے نادے آ چیف الیکشن کمشنر ناکماشی ٹی بیچ کیس انا سماعت ءِ کرے۔ داوخت آ کمیشن التوانا درخواست آ ترندی نا درشانی ءِ کرسا پارے کہ نئے التوا و نئے دلیل آتا حق ملک۔ او 24 مئی آ ہرحال اٹ دلیل تنگ نا پرمان کرسا سماعت ءِ پد بٹے۔

ایف بی آر ءِ بے رجسٹرڈ بورہ ڈیلر آ ٹیکس نیٹ اٹ اتنگ نا پارت

ایف بی آر تون ڈیٹا منگ آن پد ہم بھلوکچ اسے ٹی بورہ ہلوک آک خراج نیٹ آن پیشن ءُ، دا فک خراج تس نا قومی زمواری ءِ پورو کپتنگ ءُ

ایف بی آر شوگرمل آ تا ڈیٹا نا جاچ ءِ ہلنگ ومخلوق ءِ خراج نیٹ اٹ اوار کنگ اٹ بے سہب مس، پریس ونگ ایوان صدر نا جاری کروک بیان

اسلام آباد (اے پی پی) صدر مملکت ڈاکٹر عارف علوی ایف بی آر ءِ غیر رجسٹرڈ بورہ ڈیلر آتے خراج نیٹ اٹ اتنگ نا پارت کریئے۔ اوایف بی آر ءِ 60 دے اٹی جامع عملدرآمد رپورٹ اس بنجائی خراج محتسب اٹ جمع کرفنگ نا ہم پارت کریئے۔ دوشنبے نادے آ ایوان صدر نا پریس ونگ آن جاری بیان نا رداٹ صدر مملکت ڈاکٹر عارف علوی پارے کہ خراج دوئی کنگ نا نچ ءِ ودفنگ کن بورہ نا بھلا ہلوک و بے رجسٹرڈ ڈیلر آتے خراج نیٹ اٹ اتنگے، ایف بی آر تون ڈیٹا نا دوئی منگ آن پد ہم بھلوکچ اسے ٹی بورہ نا ہلوک خراج نیٹ آن پیشن ءُ، صدر مملکت پارے کہ بورہ نا بے رجسٹرڈ ہلک آک خراج تس نا قومی زمواری ءِ پورو کپتنگ ءُ۔ صدر مملکت ایف بی آر نا بنجائی خراج مستر دکرے۔ بنجائی خراج محتسب پرائیویٹ شوگرمل آتیان بورہ نا غیر رجسٹرڈ ہلوک آتے خراج نیٹ اٹ اتنگ کن جاست وپاست نا بناءِ کریسس۔ تدوک آ چار ال اٹی مل آک چندی غیر رجسٹرڈ ہلوک آتے 2.7 ارب روپئی نا بورہ تسر۔ بیرہ مسہ ہلوک آتون قومی خراج نمبر نسک، ایف بی آر خراج نادنگ ءِ ودفنگ آ چکار کرے، شوگرمل آ تھون بورہ نا سپلائی و ہلوک آتا ریکارڈ مریک، ایف بی آر شوگرمل آتا ڈیٹا نا جاچ ءِ ہلنگ ومخلوق ءِ خراج نیٹ اٹ اوار کنگ اٹ بے سہب مس۔ محتسب چیف کمشنر، ایل ٹی او کراچی ءِ پارت کرے کہ او غیر رجسٹرڈ بندغ آتے خراج نیٹ اٹ اوار کے۔ ایف بی آر بنجائی خراج محتسب ناپرمان نا برخلاف صدر مملکت تون درخواست دائر کریس۔ صدر مملکت پارے کہ ایف بی آر نا فیلڈ فارمیشنز غیر رجسٹرڈ ہلوک آتا معلومداری ءِ یکجا کنگ اٹ چسپان اف، ایف بی آر مل آتا ماہانہ سیلز خراج گوشوارہ غا تیا است جم ءِ، ڈیٹا نا جاچ ءِ ہلپتنگ انگ ءِ، ایف بی آر نا فیلڈ فارمیشنز شوگرمل آتا ڈیٹا نا وخت آ جاچ ءِ ہلسا ہلوک آتا سر جم آتے دوئی کنگ کیک۔ صدر مملکت پارے کہ ایف بی آر نا تینا فرض انا ادائیگی ٹی سنگین ڈیوائی و نابودی بدانتظامی آنبار ءِ۔ خراج ادائیگی ءِ ودفنگ کن محتسب ناسلاہ وسوج آتے بورہ ناشچ آلا گوکنگے۔ صدر مملکت پارت کرے کہ ایف بی آر 60 دے اٹی بنجائی خراج محتسب ءِ عملدرآمد ناجامع رپورٹ اس پیش کے۔

چاغی ٹی آر سی ڈی شاہراہ غا پک اپ وٹیلر اسے ناڈوک للنگ آن اِرا بندغ زوال، اسٹ اس ٹھپی

چاغی (اے پی پی) چاغی ٹی آر سی ڈی شاہراہ غا پک اپ وٹیلر اسے ناڈوک للنگ نا سوب آن اِرا بندغ زوال واسٹ اس ٹھپی مس۔ لیویز فورس حوالی نا رداٹ واقعہ یک مچھ نا علاقہ ٹی ہموخت آ پیش بس ہراتم تزند رفتار پک اپ گاڈی ٹیلر اتون ڈوک لگا۔ دا شکست اٹ پک اپ گاڈی نا ڈیور وٹیلر گاڈی نا کلینڈر زوال کریر وخت اس کہ اسہ چنکو مارس اس ٹھپی مس۔ لیویز فورس لاش ٹھپی ءِ پرنس فہد ہسپتال دالبندین آ گدریفے ہراڑے ٹھپی ءِ طبی امداد تنگا وخت اس کہ المی کارروائی آن پد لاش آتے اوفتا خواجہ غا تا دوٹی تنگا۔

.....نصیر آباد ڈپٹی کمشنر اظہر شہزاد جنرل آباد روڈ انا کا ریم نا جاچ ءِ ہلنگ اٹی ءِ

چاغی، سلہبہ بند بندغ آتا سم کاری آن اِرا بندغ زوال

چاغی (اے پی پی) چاغی نا نواحی علاقہ ٹی سلہبہ بند بندغ آتا سم کاری آن اِرا بندغ چاہک دا کوئٹہ کراچی شاہراہ ءِ دورویہ کنگ نا ڈٹ بلوچستان عوامی پارٹی نا ءِ۔ اوپارے کہ بلوچستان عوامی پارٹی جام کمال خان نا کماشی ٹی صوبہ نا السں ناحق اکن ہر پلیٹ فارم آ جہد کنگ ءِ۔ اوفتے اوفتا خواجہ غا تا دوٹی تنتگا نے۔ اونا رداٹ واقعہ متکن ءُ تین پہ تینی نا استی سے ناوڑ للگ، ولے لیویز فورس خاہوت آتے مدعیت اٹ مقدمہ درج کرسا جاست وپاست نا بناءِ کریئے، کہوک آک اِلہ مار نسر۔

.....کوئٹہ قائم مقام گورنر بلوچستان میر جان محمد جمالی تون مسکوہی صوبائی وزیر میر صادق عمرانی اوڑ دہی کنگ اٹی ءِ

.....کوئٹہ قائم مقام گورنر بلوچستان میر جان محمد جمالی تون وائس وانسلر بلوچستان یونیورسٹی ڈاکٹر شفیق الرحمٰن اوڑ دہی کنگ اٹی ءِ

اعظم سواتی نا برخلاف کچین کاری ضابطہ اخلاق نا خلاف ورزی کیس

اسلام آباد (اے پی پی) الیکشن کمیشن اعظم سواتی نا برخلاف بلدیاتی کچین کاری تیٹی ضابطہ اخلاق نا خلاف ورزی کیس انا سماعت ءِ 10 مئی اسکان پدبٹے۔ الیکشن کمیشن اٹی دوشنبے نادے آ چیف الیکشن کمشنر سکندر سلطان راجہ نا کماشی ٹی مسکوہی وزیر اعظم سواتی نا برخلاف ضابطہ اخلاق نا خلاف ورزی کیس انا سماعت مس۔ داوخت آ چیف الیکشن کمشنر اعظم سواتی ناوکیل ءِ پارے کہ اعظم سواتی ءِ ورندی ءِ جمع کرفوئی نسک، داڑا او ناوکیل پارے کہ اعظم سواتی کمیشن اٹ اپیل دائر کرینے ہنداخاطر آن اوفتے یکجا کرسا ہتنگے۔ چیف الیکشن کمشنر پارے کہ عیدآن پد اپیل وکیس ہڑتوم آتے اوار بنہ۔ او سماعت ءِ 10 اپریل اسکان پدبٹے۔

.....کوئٹہ قائم مقام گورنر بلوچستان میر جان محمد جمالی سلیم شاہد نامہ جیجانا کزیت آ ہڑزخواہی کنگ اٹی ءِ

بلوچستان عوامی پارٹی السں ناخذمت آباور کیک حاجی داؤد شاہوانی

کوئٹہ کراچی شاہراہ ءِ ارا رویہ کنگ نا ڈٹ مسکوہی وزیر اعلیٰ بلوچستان جام کمال خان عالیانی نا کوشست آتیان منظور مسوس

مسکوہی وزیر اعلیٰ بلوچستان جام کمال خان نا دور اٹی مچ آ صوبہ ٹی اسہ وڑ بنداو تیا شوندار ی کاریم مس، بی اے پی راہشون

کوئٹہ (اے پی پی) بلوچستان عوامی پارٹی نا مرکزی راہشون حاجی داؤد شاہوانی پارینے کہ کوئٹہ کراچی شاہراہ ءِ ارا رویہ کنگ نا ڈٹ مسکوہی وزیر اعلیٰ بلوچستان جام کمال خان عالیانی نا کوشست آتیان منظور مسوس داسہ گڑاس قوم پرست جماعت دانا کریڈٹ ءِ بلنگ نا بے سہب کوشست کنگ ءُ، جام کمال خان نا دور وزارت اٹ اخس بلوچستان اٹی شوندار ی کاریم مس اوفتا مستین اٹ درور ملپک۔ داہیت ءِ او دوشنبے نادے آ میاں غنڈی ٹی اوڑ دہی کروک آ بلوچستان عوامی پارٹی نا اسہ ڈل اسے تون گپ وتران کرسا پارے۔ اوپارے کہ بلوچستان عوامی پارٹی السں نا بے رنگ ونسل خذمت آباور کیک مسکوہی وزیر اعلیٰ بلوچستان جام کمال خان نا دور اٹی مچ آ صوبہ ٹی اسہ وڑ بنداو تیا اخس شوندار ی کاریم مس اوفتا مستین اٹ درور ملپک۔ اوپارے کہ جام کمال خان حکومتی باسک آ تون اوار اوار اپوزیشن حلقہ غاتے ہم بربیری نا بنداوآ فنڈنس۔ اوپارے کہ کوئٹہ کراچی شاہراہ ءِ دورویہ کنگ نا ڈٹ جام کمال خان نا جند انا کوشست آتیان مسکوہی وزیر اعظم عمران خان منظور کریس داسہ قوم پرست جماعت کوئٹہ کراچی شاہراہ ءِ دورویہ کنگ نا کریڈٹ ءِ بلنگ نا بے سہب کوشست آتیٹی لگوک ءُ بلوچستان نا السں جوانی اٹ چاہک دا کوئٹہ کراچی شاہراہ ءِ دورویہ کنگ نا ڈٹ بلوچستان عوامی پارٹی نا ءِ۔ اوپارے کہ بلوچستان عوامی پارٹی جام کمال خان نا کماشی ٹی صوبہ نا السں ناحق اکن ہر پلیٹ فارم آ جہد کنگ ءِ۔

.....کوئٹہ قائم مقام گورنر بلوچستان میر جان محمد جمالی تون مسکوہی صوبائی وزیر میر صادق عمرانی اوڑ دہی کنگ اٹی ءِ

پولیس کوٹہ ٹی السں نا جان و مال انا رکھ گام گیج کے عالم خان کاکڑ

پشتون آباد وایب وکیب اٹ دُزی، داڑیلی واسٹریٹ کرائم ناوارد آتیٹی گڑتی نا کچ اسکان ودکی مسنے

دُزی، داڑیلی ٹی اوار دوبہ دار آتے دمدستی وڑاٹ دزگیر کرسا او فتے اوفتا کروک نا سزا تنگے، پی ٹی آئی راہشون

کوئٹہ (پ ر) پاکستان تحریک انصاف ضلع کوئٹہ نا سینئر نائب صدر عالم خان کاکڑ کوئٹہ شاراٹی و دوک آ داڑیلی و دُزی نا وارد ات آتیا گڑتی نا درشانی ءِ کرسا پارینے کہ پولیس السں نا جان و مال انا رکھ کن گچین و عملی گام گیج کے و دُزی، داڑیلی ٹی اوار دوبہ دار آتے دمدستی وڑاٹ دزگیر کرسا او فتے اوفتا کروک نا سزا تنگے۔ داہیت ءِ او دوشنبے نادے آ پشتون آباد نا ہنگلینی تا دیوان آن تروان کرسا پارے۔ اوپارے کہ کوئٹہ شارو خاص وڑاٹ پشتون آباد وایب وکیب اٹ دُزی، داڑیلی واسٹریٹ کرائم نا وارد آتیٹی گڑتی نا کچ اسکان ودکی مسنے ہراڑان شاری تیٹی بے رکھی نا احساس ودنگ ءِ، ہراتم داچ جوئی ٹی تعلقدار تھانہ تون رابطہ کنتگا تو پارے کہ نفری کم منتگ نا سوب آن مشکل مون تروک ءِ۔ اوپارے کہ السں نا جان و مال انا رکھ پولیس وحکومت نا زمواری ءِ ہراٹی او بھاز بے وڑ بے سہب مسنے۔ او آئی جی پولیس آن خواست کرے کہ پشتون آباد تھانہ نا نفری ٹی دمدستی وڑاٹ ودکی کنتگے و علاقہ ٹی دُزی، داڑیلی واسٹریٹ کرائم ناوارد آتیٹی اوار دوبہ دار آتے دمدستی وڑاٹ دزگیر کنتگ کن گام گیج کنتگے و علاقہ ٹی پولیس ناگشت اٹ ودکی کنتگے۔

.....نصیر آباد ڈپٹی کمشنر اظہر شہزاد ابڑو محلہ روڈ انا کا ریم نا جاچ ءِ ہلنگ اٹی ءِ